

ອະນຸສັນຍາ ຄາກຕາເຈນາ
ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ
ຂອງສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ
ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນ

**CARTAGENA PROTOCOL ON
BIOSAFETY TO THE CONVENTION ON
BIOLOGICAL DIVERSITY**

ສະຖາບັນ ນິເວດວິທະຍາ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ
ກະຊວງ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, 25 ມັງກອນ 2005

ພາກສະເໜີ

ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນ ແມ່ນໄດ້ຮ່າງສຳເລັດຢູ່ໃນໂຮງ
ເມື່ອເດືອນ ພຶດສະພາ 1992 ແລະ ເປີດໃຫ້ເຊັນຮັບຮອງ ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອ ສິ່ງ
ແວດລ້ອມ ແລະ ການພັດທະນາ (UNCED) ທີ່ ຮີໂອ ເດີຈາເນໂຣ ປະເທດບະເຣຊິນ ໃນວັນທີ 5 ມິຖຸນາ
1992, ໂດຍມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ໃນ ວັນທີ 29 ທັນວາ 1993 ແລະ ໃນປະຈຸບັນ ສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວ ແມ່ນ
ເຄື່ອງມືສາກົນຕົ້ນຕໍ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຊີວະນາໆພັນ, ຊຶ່ງມີວິທີການຮອບດ້ານ ແລະ ຄົບຖ້ວນ ເພື່ອການ
ອະນຸລັກ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນ, ການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດແບບ
ຍືນຍົງ ແລະ ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ໄດ້ມາຈາກການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳ ແບບ
ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເປັນທຳ.

ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ແມ່ນໜຶ່ງໃນບັນຫາທີ່ ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຕ້ອງ
ໄດ້ແກ້ໄຂ, ໂດຍແນວຄວາມຄິດ ແມ່ນອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການທີ່ຢາກປົກປັກຮັກສາສຸຂະພາບ ຂອງມະ
ນຸດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈາກຜົນກະທົບທີ່ທາງລົບ ຂອງຜະລິດຕະພັນ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີສະໄໝໃໝ່,
ຊຶ່ງໃນເວລານີ້ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ສະໄໝໃໝ່ ແມ່ນຖືວ່າເປັນທ່າແຮງອັນສູງສິ່ງ ເພື່ອສິ່ງເສີມຄວາມຢູ່ດີ
ກິນດີ ຂອງມະນຸດ, ໂດຍສະເພາະ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການອັນຫຼວງຫຼາຍ ທາງດ້ານອາຫານ,
ກະສິກຳ ແລະ ສຸຂະພາບ. ສົນທິສັນຍາ ໄດ້ຮັບຮູ້ຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບ ລັກສະນະບົດບາດ ສອງດ້ານ
ຂອງ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ໂດຍໃນດ້ານໜຶ່ງ, ມັນຊ່ວຍຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ລວມທັງ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ
ເພື່ອການອະນຸລັກ ແລະ ນຳໃຊ້ຊີວະນາໆພັນ ແບບຍືນຍົງ (ຕົວຢ່າງ ໃນມາດຕາ 16, ວັກ 1 ແລະ ມາດ
ຕາ 19, ວັກ 1 ແລະ 2) ແລະ ອີກດ້ານໜຶ່ງ, (ມາດຕາ 8(g) ແລະ 19, ວັກ 3) ຈະຮັບປະກັນໃຫ້ ສ້າງຂະ
ບວນການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອປັບປຸງຄວາມປອດໄພຂອງຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ຕາມເປົ້າໝາຍລວມຂອງ
ສົນທິສັນຍາ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ຊີວະນາໆພັນ, ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບ ມະນຸດ.
ມາດຕາ 8(g) ໄດ້ ສຸ່ມໃສ່ມາດຕະການທີ່ພາຄີ ຈະຕ້ອງກຳນົດໃນໄລຍະການສ້າງເຄື່ອງມືສາກົນ ທີ່ຕິດ
ພັນ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ໄປພ້ອມກັບ ມາດຕາ 19, ວັກທີ 3, ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ຄວາມປອດໄພ ທາງ
ດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ.

ໃນກອງປະຊຸມພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາ ຄັ້ງທີ 2 ຈັດຂຶ້ນໃນເດືອນ ພະຈິກ 1995 ໄດ້ຈັດຕັ້ງ ໜ່ວຍ
ວິຊາການ ກ່ຽວກັບ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອຮ່າງອະນຸສັນຍາ ກ່ຽວກັບ ຄວາມ
ປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ສຸ່ມໃສ່ເປັນພິເສດໃນການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ຂອງ ສິ່ງ
ທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຈາກ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີສະໄໝໃໝ່ ທີ່
ອາດສົ່ງຜົນສະທ້ອນອັນບໍ່ດີ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊີວະນາໆພັນ ແບບຍືນຍົງ. ພາຍຫຼັງໄດ້
ເຈລະຈາກັນມາຫຼາຍປີ, ອະນຸສັນຍາ ທີ່ເອີ້ນກັນທົ່ວໄປວ່າ “ອະນຸສັນຍາ ຄາກຕາເຈນາ ວ່າດ້ວຍຄວາມ
ປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ “ ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າ ດ້ວຍຊີວະນາໆພັນ ໄດ້ຮ່າງສຳເລັດແລະ
ຮັບຮອງເອົາ ໃນວັນທີ 29 ມັງກອນ 2000 ທີ່ມົງເຣອານ ປະເທດ ການາດາ ໃນກອງປະຊຸມສະໄໝພິ
ເສດຂອງພາຄີ.

ອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ຈຶ່ງສະໜູນໄດ້ວ່າເປັນບາດກ້າວສຳຄັນ, ຊຶ່ງໃນນີ້ປະກອບມີ ລະບຽບກົດໝາຍສາກົນ ເພື່ອປັບຄວາມຕ້ອງການຂອງການຄ້າ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ອຸດສາຫະກຳໂລກທີ່ມີການເຕີບໂຕ ແລະ ອຸດສາຫະກຳຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ. ສະນັ້ນ, ອະນຸສັນຍາຈຶ່ງ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ ເພື່ອການນຳໃຊ້ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ເໝາະກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອັນເຮັດໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ ຈາກທ່າແຮງທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ໄປຄຸ້ມຄອງກັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສຸຂະພາບຂອງຄົນ.

ອະນຸສັນຍາ ຄາກຕາເຈນາ
ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ
ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນ

ບັນດາພາຄີ ຂອງອະນຸສັນຍາ ສະບັບນີ້,

ໂດຍການເປັນ ພາຄີ ຂອງສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນ, ຕໍ່ໄປນີ້ ເອີ້ນວ່າ “ສົນທິສັນຍາ”,

ໂດຍອີງໃສ່ ມາດຕາ 19 ຂໍ້ 3 ແລະ 4 ແລະ ບັນດາມາດຕາ 8 (g) ແລະ 17 ຂອງສົນທິສັນຍາ,

ໂດຍອີງໃສ່ ຂໍ້ຕົກລົງ II/5 ຂອງກອງປະຊຸມພາຄີ ຂອງສົນທິສັນຍາ ທີ່ໃຫ້ພັດທະນາ ອະນຸສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ, ລົງວັນທີ 11 ກໍລະກົດ 1995 ໂດຍສຸມໃສ່ເປັນພິເສດ ໃນ ການເຄື່ອນຍ້າຍ ຂ້າມຊາຍແດນ “ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ພັນທຸກຳ” ໃດໜຶ່ງ ທີ່ເປັນຜົນມາຈາກ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ສະໄໝໃໝ່ ທີ່ອາດມີຜົນບໍ່ດີ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊີວະນາໆພັນແບບຍືນຍົງ ໂດຍສະເພາະ ເພື່ອພິຈາລະນາ ຂະບວນການທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບຂະບວນການຕົກລົງໃນການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ,

ໂດຍການຍ້າຍຍືນ ແນວທາງການລະມັດລະວັງ ດັ່ງລະບຸໄວ້ຢູ່ໃນຫຼັກການທີ່ 15 ຂອງຖະແຫຼງການຮີໂອ ກ່ຽວກັບ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການພັດທະນາ,

ໂດຍມີຈິດສຳນຶກ ຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວ ຢ່າງວ່ອງໄວ ຂອງຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ສະໄໝໃໝ່ ແລະ ຄວາມເປັນຫ່ວງເປັນໄຍ ຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ນັບມື້ນັບສູງຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທາງລົບ ຕໍ່ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນ, ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ,

ໂດຍການຍອມຮັບ ວ່າຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ສະໄໝໃໝ່ ແມ່ນມີທ່າແຮງຕໍ່ຄວາມຢູ່ດີກິນດີ ຂອງມວນມະນຸດ, ຖ້າຫາກໄດ້ຮັບການພັດທະນາຂຶ້ນ ແລະ ມີການນຳໃຊ້ ດ້ວຍມາດຕະການ ຮັກສາຄວາມປອດໄພ ທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສຸຂະພາບຂອງຄົນ,

ໂດຍການຍອມຮັບ ອີກວ່າ ຄວາມສຳຄັນອັນສູງສົ່ງຕໍ່ມະນຸດຊາດ ຂອງສູນແຫຼ່ງກຳເນີດ ແລະ ສູນກາງຂອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ,

ໂດຍການຄຳນຶງ ເຖິງຄວາມສາມາດ ທີ່ຈຳກັດ ຂອງຫຼາຍໆປະເທດ, ໂດຍສະເພາະ ປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ ໃນການປະເຊີນກັບທຳມະຊາດ ແລະ ລະດັບຄວາມສ່ຽງ ອັນເປັນທີ່ຮູ້ຈັກ ແລະ ຄາດຄະເນວ່າ ຈະເກີດຂຶ້ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ,

ໂດຍການຍອມຮັບວ່າ ຂໍ້ຕົກລົງດ້ານການຄ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຕ່າງໆ ຄວນສະໜັບສະໜູນເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ເປັນລະບົບດຽວກັນ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍ ຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ,

ໂດຍການເນັ້ນໜັກວ່າ ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະບໍ່ນຳໃຊ້ ເພື່ອປ່ຽນແປງສິດທິ ແລະ ພັນທະກໍລະນີ ຂອງ ພາຄິດໃດໜຶ່ງ ພາຍໃຕ້ ຂໍ້ຕົກລົງລະດັບສາກົນໃດໆ ກໍ່ຕາມທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ,

ໂດຍເຂົ້າໃຈວ່າ ເລື່ອງທີ່ກ່າວມາເທິງນັ້ນ ບໍ່ມີເຈດຕະນາເຮັດໃຫ້ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຕ່ຳກວ່າ ຂໍ້ຕົກລົງສາກົນອື່ນໆ, ໄດ້ຕົກລົງກັນ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ມາດຕາ 1 - ຈຸດປະສົງ

ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ແນວທາງການລະມັດລະວັງ ດັ່ງລະບຸໄວ້ຢູ່ໃນຫຼັກການທີ 15 ຂອງຖະແຫຼງການ ຣີໂອ ກ່ຽວກັບ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການພັດທະນາ, ຈຸດປະສົງ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແມ່ນ ເພື່ອ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີຄວາມແນ່ໃຈໃນການປ້ອງກັນ ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ພຽງພໍ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພ ໃນການເຄື່ອນຍ້າຍ, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການນຳໃຊ້ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ, ຊຶ່ງເປັນຜົນມາຈາກຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ສະໄໝໃໝ່ ທີ່ອາດມີຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ດີ ຕໍ່ການ ອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊີວະນາໆພັນ ແບບຍືນຍົງ, ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ ແລະ ສຸມໃສ່ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ເປັນພິເສດ.

ມາດຕາ 2 - ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

1. ແຕ່ລະພາຄິ ຈະໃຊ້ມາດຕະການອັນຈຳເປັນ ແລະ ໝາະສົມ ທາງດ້ານກົດໝາຍ, ການບໍລິຫານ ແລະ ມາດຕະການອື່ນໆ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ພາຍໃຕ້ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
2. ບັນດາພາຄິ ຈະຮັບປະກັນວ່າ ການພັດທະນາ, ການເກັບຮັກສາ, ການຂົນສົ່ງ, ການນຳໃຊ້, ການເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ການປົດປ່ອຍ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ແມ່ນດຳເນີນການ ໃນລັກສະນະທີ່ປົກປ້ອງ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນ ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ.
3. ໂດຍເຫັນວ່າ ບໍ່ມີພາກສ່ວນໃດໆ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນກະທົບ ທາງດ້ານໃດໆ ຕໍ່ອະທິປະໄຕ ຂອງບັນດາພາຄິ, ເໝືອນພັນທະເລ ທີ່ກຳນົດຕາມກົດໝາຍ ລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ຕໍ່ສິດອະທິປະໄຕ ແລະ ເຂດອຳນາດລັດ ຂອງພາຄິ ໃນເຂດເສດຖະກິດ ພິເສດ ແລະ ເຂດດິນ ຂອງຕົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ກົດໝາຍລະຫວ່າງປະເທດ ຕະຫຼອດຈົນການໃຊ້ຕາມສິດ ແລະ

ເສລີພາບ ໃນການເດີນທາງ ຂອງບັນດາເຮືອ ແລະ ຍົນ ຂອງບັນດາປະເທດພາຄີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍສາກົນ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງລະຫວ່າງປະເທດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

4. ໂດຍເຫັນວ່າ ບໍ່ມີສ່ວນໃດ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຕີຄວາມໝາຍວ່າ ເປັນການຈຳກັດ ສິດທິ ຂອງພາຄີ ໃນການດຳເນີນກິດຈະກຳ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນ ແບບຍືນຍົງ ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ສູງກ່ວາ ທີ່ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃນອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ຫາກກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງ ແລະ ບົດບັນຍັດ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ເປັນໄປຕາມພັນທະກໍລະນີຕ່າງໆ ຂອງບັນດາພາຄີ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ສາກົນ.
5. ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ສົ່ງເສີມໃຫ້ປະເທດພາຄີ ຄຳນຶງຕາມຄວາມເໝາະສົມ ຕໍ່ຄວາມຊຳນານງານ, ເຄື່ອງມື ແລະ ວຽກງານ ທີ່ໄດ້ດຳເນີນການຢູ່ ໃນເວທີສາກົນ ທີ່ມີຄວາມສາມາດ ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບ ຂອງຄົນ.

ມາດຕາ 3 - ການນຳໃຊ້ຄຳສັບຕ່າງໆ

ເພື່ອລະດັບຄາດໝາຍ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້:

- a) **“ກອງປະຊຸມພາຄີ”** ໝາຍເຖິງກອງປະຊຸມພາຄີສົນທິສັນຍາ.
- b) **“ການນຳໃຊ້ແບບຈຳກັດ”** ໝາຍເຖິງ ການດຳເນີນງານໃດໜຶ່ງ ທີ່ເຮັດພາຍໃນໂຄງລ່າງ, ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຫຼື ບ່ອນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະທາງດ້ານ ພັນທຸກຳໃໝ່ ໂດຍຄວບຄຸມ ດ້ວຍມາດຕະການສະເພາະໃດໜຶ່ງ ທີ່ຈຳກັດການກະທົບ ແລະ ການສົ່ງຜົນສະທ້ອນ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມພາຍນອກ.
- c) **“ການສົ່ງອອກ”** ໝາຍເຖິງ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ຈາກພາຄີໜຶ່ງໄປຫາອີກພາຄີໜຶ່ງ.
- d) **“ຜູ້ສົ່ງອອກ”** ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ພາຍໃຕ້ອຳນາດກົດໝາຍ ຂອງ ພາຄີໃດໜຶ່ງ ທີ່ເປັນປະເທດສົ່ງອອກ ຊຶ່ງຈັດການເພື່ອສົ່ງອອກ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ.
- e) **“ການນຳເຂົ້າ”** ໝາຍເຖິງ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ເຂົ້າມາໃນປະເທດພາຄີໜຶ່ງ ຈາກປະເທດອີກພາຄີໜຶ່ງ.
- f) **“ຜູ້ນຳເຂົ້າ”** ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ພາຍໃຕ້ອຳນາດກົດໝາຍ ຂອງພາຄີໃດໜຶ່ງ ທີ່ເປັນປະເທດທີ່ນຳເຂົ້າ ຊຶ່ງຈັດການ ເພື່ອນຳເຂົ້າສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີພັນທຸກຳປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ.
- g) **“ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ”** ແມ່ນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການນຳເອົາສານ ພັນທຸກຳ ຊະນິດອື່ນເຂົ້າຕື່ມໃສ່ ໂດຍການນຳໃຊ້ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີສະໄໝໃໝ່.
- h) **“ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ”** ແມ່ນຫົວໜ່ວຍຊີວະພາບ ທີ່ສາມາດຖ່າຍທອດ ຫຼື ຖອດລະຫັດ ຂອງສານພັນທຸກຳໄດ້, ຮວມເອົາທັງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທີ່ເປັນໝັນ, ເຊື້ອໄວລັດ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ຄ້າຍຄືກັບໄວລັດ.

- i) **“ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ສະໄໝໃໝ່”** ແມ່ນການນຳໃຊ້:
 - a. ເຕັກນິກ ນູເຄວຍອາຊິດ ໃນຫຼອດທົດລອງ ທີ່ຮວມເອົາ ຣີຄອມບີແນນ ດີເອນເອ ແລະ ການສົດ ນູເຄວຍອາຊິດ ເຂົ້າສູ່ຈຸລັງ ຫຼື ພາກສ່ວນປະກອບຂອງຈຸລັງໂດຍກົງ ຫຼື
 - b. ການຮວມຕົວກັນຂອງຈຸລັງ ທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງທາງດ້ານ ຕະກູນ ຂອງອະນຸກົມວິຖານ ທີ່ບໍ່ໄດ້ ຮວມເອົາ ການຂະຫຍາຍພັນ ດ້ວຍວິທີທຳມະຊາດ ທາງດ້ານສະລິລະວິທະຍາ ຫຼື ການຮ່ວມຕົວ ກັນໃໝ່ ແລະ ບໍ່ແມ່ນເຕັກນິກ ທີ່ໃຊ້ໃນການຂະຫຍາຍພັນ ແລະ ຄັດເລືອກຊະນິດພັນແບບ ດັ່ງເດີມ.
- j) **“ອົງການເສດຖະກິດພາກພື້ນ”** ໝາຍເຖິງ ອົງການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ປະກອບດ້ວຍ ບັນດາລັດ ທີ່ມີ ອະທິປະໄຕ ໃນພື້ນທີ່ໃດໜຶ່ງ, ບັນດາລັດສະມາຊິກ ທີ່ໄດ້ຖືກມອບຄວາມຮັບຜິດຊອບ ກ່ຽວກັບບັນ ຫາຕ່າງໆ ທີ່ນອນໃນອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ໄດ້ຮັບອຳນາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບລະ ບຽບການພາຍໃນ ໃນການລົງນາມ, ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ຮັບເອົາ, ຮັບຮອງ ຫຼື ຂໍເຂົ້າເປັນພາຄີ ອະນຸ ສັນຍາສະບັບນີ້.
- k) **“ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ”** ໝາຍເຖິງການເຄື່ອນຍ້າຍ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນ ລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຈາກພາຄີໜຶ່ງ ໄປຫາອີກພາຄີໜຶ່ງ, ມີການຍົກເວັ້ນຕາມເນື້ອໃນ ຂອງ ມາດຕາ 13, 17 ແລະ 24, ໂດຍການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ໄດ້ມີຄວາມໝາຍ ໄປກວມເອົາ ຮອດການເຄື່ອນຍ້າຍລະຫວ່າງປະເທດທີ່ເປັນພາຄີ ແລະ ບໍ່ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 4 - ຂອບເຂດ

ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະນຳໃຊ້ກັບທຸກການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ, ການເຄື່ອນຍ້າຍຜ່ານ, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການນຳໃຊ້ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ ອາດມີຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ດີ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊີວະນາໆພັນ ແບບຍືນຍົງ ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ.

ມາດຕາ 5 - ຢ່າປົວພະຍາດ

ຖ້າບໍ່ຂັດກັບ ມາດຕາ 4 ແລະ ບໍ່ແຕະຕ້ອງສິດທິໃດໆ ຂອງພາຄີໃດໜຶ່ງ ໃນການກຳນົດ ໃຫ້ມີການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ກ່ອນທີ່ຈະມີການຕັດສິນໃຈນຳເຂົ້າ, ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະບໍ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ກັບການເຄື່ອນຍ້າຍ ຂ້າມຊາຍແດນ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ເພື່ອໃຊ້ເປັນຢ່າ ປົວພະຍາດ ຂອງຄົນ ທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນໂດຍຂໍ້ຕົກລົງສາກົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 6 - ການເຄື່ອນຍ້າຍຜ່ານ ແລະ ການນຳໃຊ້ແບບຈຳກັດ

1. ຖ້າບໍ່ຂັດກັບມາດຕາ 4 ແລະ ບໍ່ແຕະຕ້ອງສິດທິໃດໆ ຂອງພາຄີໃດໜຶ່ງ ໃນການກຳນົດ ລະບຽບ ຄຸ້ມຄອງ ການຂົນສົ່ງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຜ່ານເຂດ ນ້ຳແດນດິນ ຂອງຕົນ ແລະ ໃຫ້ແຈ້ງຕໍ່ ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ເຖິງການຕັດສິນໃຈໃດໆ ຂອງພາຄີ ຕາມມາດຕາ 2 ຂໍ້ 3 ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຄື່ອນຍ້າຍ ຜ່ານເຂດແດນ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຊະນິດ ສະເພາະໃດໜຶ່ງ, ບົດບັນຍັດ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນກໍລະນີ ຂອງຂະບວນຕົກລົງໃນການແຈ້ງ ການລ່ວງໜ້າ ຈະບໍ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ກັບການເຄື່ອນຍ້າຍຜ່ານ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ.
2. ຖ້າບໍ່ຂັດກັບມາດຕາ 4 ແລະ ບໍ່ແຕະຕ້ອງສິດທິໃດໆ ຂອງພາຄີໃດໜຶ່ງ ໃນການກຳນົດ ໃຫ້ມີການປະ ເມີນຄວາມສ່ຽງ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ກ່ອນທີ່ ຈະມີ ການຕັດສິນໃຈນຳເຂົ້າ ແລະ ໃນການກຳນົດມາດຕະຖານ ການນຳໃຊ້ແບບຈຳກັດ ໃນເຂດ ອຳນາດອະທິປະໄຕ ຂອງປະເທດຕົນ, ບົດບັນຍັດຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນກໍລະນີ ຂອງ ຂະບວນການຕົກລົງ ໃນການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ ຈະບໍ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ກັບ ການເຄື່ອນຍ້າຍ ຂ້າມຊາຍແດນ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ຈະນຳ ໄປສູ່ ການນຳໃຊ້ ແບບຈຳກັດ, ຊຶ່ງມີການດຳເນີນການຕາມມາດຕະຖານ ຂອງພາຄີຜູ້ນຳເຂົ້າ.

ມາດຕາ 7 - ການນຳໃຊ້ຂະບວນການຕົກລົງ ໃນການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ

1. ຕາມມາດຕາ 5 ແລະ 6, ຂະບວນການຕົກລົງ ໃນການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ ໃນມາດຕາ 8 ຫາ 10 ແລະ 12 ຈະນຳໃຊ້ ກ່ອນການເຄື່ອນຍ້າຍ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຂ້າມຊາຍແດນເປັນຄັ້ງທຳອິດ ທີ່ຈະນຳໄປປົດປ່ອຍໂດຍເຈດຕະນາ ໃນສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງ ພາຄີຜູ້ນຳເຂົ້າ.
2. “ການນຳໄປປົດປ່ອຍ ໂດຍເຈດຕະນາ ໃນສິ່ງແວດລ້ອມ” ຕາມຂໍ້ 1 ເທິງນີ້ ຈະບໍ່ຮວມເອົາ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ຕັ້ງໃຈ ເພື່ອເອົາໄປນຳໃຊ້ເປັນອາຫານ, ອາຫານສັດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງໂດຍກົງ.
3. ມາດຕາ 11 ຈະໄດ້ນຳໃຊ້ ກ່ອນມີ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ເປັນຄັ້ງທຳອິດ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ຕັ້ງໃຈ ເປັນຄັ້ງທຳອິດ ເພື່ອເອົາໄປນຳໃຊ້ ເປັນອາຫານ, ອາຫານສັດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງໂດຍກົງ.
4. ຂະບວນການຕົກລົງ ໃນການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ ຈະບໍ່ນຳໃຊ້ ສຳລັບການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ, ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການຈຳແນກ ໂດຍມະຕິກອງປະຊຸມ ບັນດາປະເທດທີ່ເປັນພາຄີ ຂອງ ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ວ່າບໍ່ສ້າງຜົນກະທົບ

ທາງລົບ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນ ແບບຍືນຍົງ ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ.

ມາດຕາ 8 - ການແຈ້ງການ

1. ພາຄີທີ່ສົ່ງອອກ ຈະຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງການ ຫຼື ກຳນົດໃຫ້ຜູ້ສົ່ງອອກ ດຳເນີນການແຈ້ງການເປັນລາຍລັກ ອັກສອນ ຢ່າງຊັດເຈນ ຕໍ່ ອົງກອນຮັບຜິດຊອບແຫ່ງຊາດ ຂອງພາຄີທີ່ນຳເຂົ້າ ກ່ອນຈະມີ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ໂດຍເຈດຕະນາ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ ທີ່ກຳນົດ ໄວ້ ພາຍໃຕ້ຂອບເຂດ ຂອງມາດຕາ 7, ວັກ 1, ຊຶ່ງ ການແຈ້ງການ ຢ່າງໜ້ອຍ ໃຫ້ມີ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ I.
2. ພາຄີທີ່ສົ່ງອອກ ຈະຕ້ອງເບິ່ງໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ, ມັນມີຂໍ້ບັງຄັບ ທາງດ້ານ ກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບ ຄວາມຖືກຕ້ອງ ຂອງຂໍ້ມູນ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງໂດຍຜູ້ສົ່ງອອກ.

ມາດຕາ 9 - ການຕອບຮັບການແຈ້ງການ

1. ພາຄີທີ່ນຳເຂົ້າ ຕ້ອງຕອບຮັບການແຈ້ງການ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫາຜູ້ແຈ້ງການ ພາຍໃນ 90 ວັນ ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຮັບການແຈ້ງການນັ້ນ.
2. ການຕອບຮັບການແຈ້ງການນັ້ນ ຈະຕ້ອງບອກເຖິງ:
 - a) ວັນທີ ທີ່ໄດ້ຮັບການແຈ້ງການ
 - b) ການແຈ້ງການ ທີ່ເປັນຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນ ເປັນໄປຕາມຂ່າວສານຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ ຕາມສິ່ງທີ່ຕ້ອງການ ຕາມທີ່ກຳນົດໃນມາດຕາ 8 ຫຼືບໍ່
 - c) ວ່າປະຕິບັດຕາມ ລະບຽບການພາຍໃນຂອງປະເທດທີ່ນຳເຂົ້າ ຫຼືບໍ່ ຫຼື ສອດຄ່ອງກັບຂະບວນການ ທີ່ກຳນົດໃນມາດຕາ 10 ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຫຼືບໍ່
3. ລະບຽບການພາຍໃນ ຕາມວັກ 2.c ເທິງນີ້ ຈະຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
4. ຄວາມຜິດພາດ ຂອງ ອົງກອນຮັບຜິດຊອບແຫ່ງຊາດ ໃນການຕອບຮັບການແຈ້ງການ ຈະບໍ່ໝາຍຄວາມ ວ່າໄດ້ຍິນຍອມ ໃຫ້ມີການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ໂດຍເຈດຕະນານັ້ນ.

ມາດຕາ 10 - ຂະບວນການຕັດສິນໃຈ

1. ການຕັດສິນໃຈ ຂອງພາຄີ ທີ່ນຳເຂົ້າ ຈະຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບ ມາດຕາ 15.
2. ພາຄີທີ່ນຳເຂົ້າ, ພາຍໃນໄລຍະເວລາ ທີ່ກຳນົດໃນມາດຕາ 9, ຈະຕ້ອງແຈ້ງຂໍ້ມູນ ຕໍ່ຜູ້ແຈ້ງການເປັນລາຍລັກອັກສອນ ວ່າການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ໂດຍເຈດຕະນາ ສາມາດດຳເນີນການໄດ້ ພາຍໃນເວລາທີ່ກຳນົດ ຕາມການຕອບຮັບການ ແຈ້ງການດັ່ງນີ້:
 - a) ເມື່ອ ພາຄີທີ່ນຳເຂົ້າ ໃຫ້ການຍິນຍອມເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລ້ວເທົ່ານັ້ນ; ຫຼື

- b) ພາຍຫຼັງເວລາບໍ່ໜ້ອຍກ່ວາ 90 ວັນ ໂດຍມີການຍິນຍອມເປັນລາຍລັກອັກສອນເພີ່ມເຕີມ ໃນພາຍຫຼັງອີກ
- 3. ພາຍໃນ 270 ວັນ ຫຼັງຈາກວັນທີ່ໄດ້ຮັບການແຈ້ງການ, ອົງກອນຮັບຜິດຊອບແຫ່ງຊາດ ຈະຕ້ອງເຮັດ ການຕິດຕໍ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ເຖິງຜູ້ແຈ້ງການ ແລະ ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງ ດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ຕາມຂໍ້ 2.a ເທິງນີ້:
 - a) ອະນຸມັດການນຳເຂົ້າ ໂດຍມີ ຫຼື ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂ ພ້ອມທັງຄຳອະທິບາຍ ເຫດຜົນຂອງການຕັດສິນ ໃຈ ຕໍ່ການນຳເຂົ້າ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຊະນິດ ດຽວກັນ ໃນຄັ້ງຕໍ່ໆໄປ
 - b) ຫ້າມນຳເຂົ້າ; ຫຼື
 - c) ຂໍໃຫ້ສິ່ງຂ່າວສານມາເພີ່ມເຕີມ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ກົດໝາຍພາຍໃນປະເທດ ຫຼືເອກະສານຊ້ອນ ທ້າຍ I, ຊຶ່ງໃນການຄິດໄລ່ເວລາ ທີ່ຈະໃຊ້ໃນການແຈ້ງຕອບນັ້ນ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ນັບ ຮວມເອົາ ຈຳນວນວັນ ເວລາ ທີ່ໃຊ້ໃນການລໍຖ້າຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ຕາມລະບຽບການພາຍໃນ ຫຼື
 - d) ແຈ້ງຄືນ ຫາຜູ້ແຈ້ງການຮັບຮູ້ວ່າຈຳນວນເວລາທີ່ໃຊ້ໃນຂັ້ນຕອນນີ້ ສາມາດຂະຫຍາຍອອກໄປ ຕາມກຳນົດເວລາ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້.
- 4. ຍົກເວັ້ນ ໃນລະກຳລະນີ ທີ່ມີການຍິນຍອມແບບບໍ່ມີເງື່ອນໄຂ, ຊຶ່ງການຕັດສິນໃຈ ຕ້ອງແຈ້ງບັນດາ ເຫດຜົນ ທີ່ອ້າງອີງປະກອບໃນການຕັດສິນໃຈ.
- 5. ຄວາມຜິດພາດ ຂອງ ອົງກອນຮັບຜິດຊອບແຫ່ງຊາດ ໃນການຕິດຕໍ່ ເພື່ອແຈ້ງການຕັດສິນໃຈ ພາຍໃນ 270 ວັນ ນັບແຕ່ມີທີ່ໄດ້ຮັບ ການແຈ້ງການ ຈະບໍ່ໝາຍເຖິງການຍິນຍອມ ໃຫ້ມີການ ເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ໂດຍເຈດຕະນາ.
- 6. ການຂາດ ຄວາມແນ່ນອນ ທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ອັນເນື່ອງມາຈາກ ຄວາມບໍ່ພຽງພໍຂອງຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມ ຮູ້ທາງດ້ານ ວິທະຍາສາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ລະດັບຂອງຜົນກະທົບທາງລົບ ທີ່ອາດຈະເກີດ ຂຶ້ນ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຊະນິດໃດໜຶ່ງ ຕໍ່ການ ອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ ໂດຍຄຳນຶ່ງເຖິງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະ ພາບຂອງຄົນນັ້ນ, ຈະບໍ່ເປັນການ ກົດກັນການນຳເຂົ້າ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ເຫຼົ່ານັ້ນ ໃຫ້ຕໍ່າ ທີ່ສຸດ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ 3 ເທິງນີ້.
- 7. ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ເປັນການພົບປະຂອງພາຄີ ໃນສະໄໝທີ່ໜຶ່ງ ຈະຕົກລົງຂະບວນການ ແລະ ກົນ ໄກທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການຕັດສິນໃຈ ຂອງພາຄີນຳເຂົ້າ.

ມາດຕາ 11 - ຂະບວນການທີ່ຕັ້ງໃຈເອົາໄປນຳໃຊ້ເປັນອາຫານ, ອາຫານສັດ ແລະ ປຸງແຕ່ງໂດຍກົງ

1. ຫາກມີການຕັດສິນໃຈຂັ້ນສຸດທ້າຍ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ພາຍໃນປະເທດ ຮວມທັງການວາງຈຳໜ່າຍ ໃນ ທ້ອງຕະຫຼາດ ຫຼື ເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ເພື່ອເອົາໄປນຳໃຊ້ເປັນອາຫານ, ອາຫານສັດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ ໂດຍກົງ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຕ້ອງໄດ້ ແຈ້ງການຕັດສິນໃຈດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ບັນດາປະເທດອື່ນໆຮັບຊາບ ໂດຍຜ່ານ ສູນປະສານ ງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ພາຍໃນ 15 ວັນ ຫຼັງຈາກການຕັດສິນ ໃຈດັ່ງກ່າວ, ຊຶ່ງຂ່າວສານດັ່ງກ່າວຢ່າງໜ້ອຍຕ້ອງມີຂ່າວສານຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນເອກກະສານ ຊ້ອນທ້າຍ II. ແລະ ໄປຄຽງຄູ່ກັນນີ້ ພາຄືດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງຈັດສົ່ງສຳເນົາເອກກະສານຂອງຂໍ້ມູນ ເປັນລາຍລັກອັກສອນໄປຫາຈຸດປະສານ ງານແຫ່ງຊາດ ຂອງບັນດາປະເທດພາຄີ ອະນຸສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ໂດຍຈະບໍ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ກັບການຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບການທົດສອບຢູ່ສ່ວນທົດລອງຕ່າງໆ.
2. ພາຄືທີ່ຕັດສິນໃຈ ພາຍໃຕ້ວັກ 1 ເທິງນີ້ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ມີຂໍ້ກຳນົດ ທາງດ້ານ ກົດໝາຍກ່ຽວ ກັບຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງຂ່າວສານ ທີ່ນຳສະເໜີໂດຍຜູ້ຍື່ນຂໍ.
3. ພາຄືໃດໜຶ່ງ ອາດຂໍຂ່າວສານເພີ່ມຕື່ມ ຈາກອົງກອນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ (b) ຂອງເອກກະສານ ຊ້ອນ ທ້າຍ II.
4. ພາຄືໃດໜຶ່ງ ດຳເນີນການຕັດສິນໃຈນຳເຂົ້າ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ຕັ້ງໃຈ ເພື່ອເອົາໄປໃຊ້ເປັນອາຫານ, ອາຫານສັດ ແລະ ປຸງແຕ່ງໂດຍກົງ ພາຍໃຕ້ຂອບ ເຂດ ຂອງລະບຽບການພາຍໃນ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງ ຂອງ ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
5. ແຕ່ລະພາຄີ ຈະສົ່ງສຳເນົາໃຫ້ ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ກ່ຽວກັບ ບັນດາກົດໝາຍ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ບົດແນະນຳຕ່າງໆ ໃນການນຳເຂົ້າ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີ ການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ຕັ້ງໃຈເອົາໄປນຳໃຊ້ເປັນອາຫານ, ອາຫານສັດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງໂດຍກົງ, ຖ້າມີ.
6. ພາຄີ ທີ່ເປັນປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ຫຼື ພາຄີ ທີ່ເປັນປະເທດທີ່ຢູ່ໃນໄລຍະເສດຖະກິດຂ້າມຜ່ານ ໃນ ເມື່ອບໍ່ທັນມີ ລະບຽບການພາຍໃນ ອາດອີງໃສ່ຂໍ້ 4 ເທິງນີ້ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ພາຍໃນ ອາດແຈ້ງ ຜ່ານສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ເຖິງການຕັດສິນໃຈ ກ່ອນ ຈະມີການນຳເຂົ້າ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ເປັນຄັ້ງທຳອິດ ທີ່ຕັ້ງໃຈເອົາໄປນຳໃຊ້ເປັນອາຫານ, ອາຫານສັດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງໂດຍກົງ, ຊຶ່ງຂ່າວສານ ຈະໄດ້ ສະໜອງໃຫ້ຕາມຂໍ້ 1 ເທິງນີ້ ແລະ ຈະຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຈິດໃຈດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:
 - a) ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ແມ່ນໄດ້ເຮັດມາໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ມາດຕາ 15; ແລະ
 - b) ການຕົກລົງ ແມ່ນເຮັດໃນຂອບເຂດເວລາ ທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ ໂດຍບໍ່ເກີນ 270 ວັນ.

7. ຄວາມຜິດພາດ ຂອງພາຄີໃນການຕິດຕໍ່ ແຈ້ງຜົນການຕັດສິນໃຈຕາມ ຂໍ້ 6 ເທິງນີ້, ຈະບໍ່ໝາຍເຖິງ ການຍິນຍອມ ຫຼື ປະຕິເສດການນຳເຂົ້າ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ຕັ້ງໃຈເອົາໄປນຳໃຊ້ເປັນອາຫານ, ອາຫານສັດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງໂດຍກົງ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ກໍລະນີພາຄີ ຈະກຳນົດໃຫ້ເປັນແນວໃດແນວໜຶ່ງ.
8. ການຂາດ ຄວາມແນ່ນອນ ທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ອັນເນື່ອງມາຈາກ ຄວາມບໍ່ພຽງພໍຂອງຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມ ຮູ້ທາງດ້ານ ວິທະຍາສາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ລະດັບຂອງຜົນກະທົບທາງລົບ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຊະນິດໃດໜຶ່ງ ຕໍ່ການ ອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະ ພາບຂອງຄົນນັ້ນ, ຈະບໍ່ເປັນການ ກົດກັນການນຳເຂົ້າ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ຕັ້ງໃຈເອົາໄປໃຊ້ເປັນອາຫານ, ອາຫານສັດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງໂດຍກົງ ເພື່ອ ຫຼີກລ້ຽງ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ເລົ່ານັ້ນ ໃຫ້ຕໍ່າທີ່ສຸດ.
9. ພາຄີໃດໜຶ່ງ ອາດແຈ້ງຄວາມຕ້ອງການ ກ່ຽວກັບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານທຶນຮອນ ແລະ ເຕັກນິກ ແລະ ກ່ຽວກັບການເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ທີ່ຕິດພັນກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນ ລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ຕັ້ງໃຈເອົາໄປນຳໃຊ້ເປັນອາຫານ, ອາຫານສັດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ ໂດຍກົງ, ຊຶ່ງບັນດາພາຄີຕ່າງໆ ອາດຮ່ວມມືເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມຕ້ອງການດັ່ງກ່າວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ມາດຕາ 22 ແລະ 28.

ມາດຕາ 12 - ການທົບທວນການຕັດສິນໃຈ

1. ພາຄີທີ່ນຳເຂົ້າ ຫາກມີຂໍ້ມູນ ດ້ານວິທະຍາສາດອັນໃໝ່ ທີ່ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບໃນທາງລົບ ທີ່ອາດຈະ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊີວະນາໆພັນແບບຍືນຍົງ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ ສຸຂະພາບຂອງຄົນ, ອາດພິຈາລະນາ ທົບທວນ ແລະ ປ່ຽນແປງການຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບການເຄື່ອນ ຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນໂດຍເຈດຕະນາ. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ, ພາຄີ ຈະ ຕ້ອງ ແຈ້ງຫາ ຜູ້ແຈ້ງການ ແລະ ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ພ້ອມທັງ ບັນດາເຫດຜົນ ທີ່ ປະກອບໃນການຕັດສິນໃຈດັ່ງກ່າວ.
2. ພາຄີຜູ້ສົ່ງອອກ ຫຼື ຜູ້ແຈ້ງການ ອາດຮ້ອງຂໍໃຫ້ພາຄີນຳເຂົ້າ ພິຈາລະນາ ທົບທວນ ການຕັດສິນໃຈ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ຂະບວນການຕັດສິນໃຈ ພິຈາລະນາວ່າ:
 - a) ເກີດມີການປ່ຽນແປງ ສະຖານະການຕ່າງໆ, ຊຶ່ງອາດມີອິດທິພົນຕໍ່ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ທີ່ໄດ້ ນຳມາໃຊ້ເປັນພື້ນຖານຂອງການຕັດສິນໃຈ.
 - b) ມີຂໍ້ມູນ ທາງດ້ານ ວິທະຍາສາດ ແລະ ວິຊາການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພີ່ມເຕີມ.
3. ພາຄີທີ່ນຳເຂົ້າ ຈະຕ້ອງຕອບຮັບ ຄຳຮ້ອງດັ່ງກ່າວ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ພາຍໃນເວລາ 90 ວັນ ແລະ ຈະຕ້ອງຊີ້ແຈງເຫດຜົນ ຂອງການຕັດສິນໃຈດັ່ງກ່າວ.
4. ພາຄີ ທີ່ນຳເຂົ້າ ອາດກຳນົດໃຫ້ ມີການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ສຳລັບການນຳເຂົ້າຄັ້ງຕໍ່ໆໄປ ຕາມ ດຸນຍະພົນິດ ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 13 - ຂະບວນການທີ່ກະທັດລັດ

1. ພາຄີ ທີ່ນຳເຂົ້າໃດໜຶ່ງ ອາດກຳນົດລ່ວງໜ້າ ຕໍ່ ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ຫາກມີການນຳເອົາມາດຕະການທີ່ພຽງພໍຕ່າງໆ ມາໃຊ້ໃນການເຄື່ອນຍ້າຍ ສິ່ງທີ່ມີ ຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ໂດຍເຈດຕະນາຢ່າງປອດໄພ ດັ່ງນີ້:
 - a) ໃນກໍລະນີທີ່ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ໂດຍເຈດຕະນາ ອາດເກີດ ຂຶ້ນໃນເວລາດຽວກັນ ກັບການແຈ້ງການເຄື່ອນ ຍ້າຍ ຕໍ່ພາຄີຜູ້ນຳເຂົ້າ; ແລະ
 - b) ການນຳເຂົ້າ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ມີການຍົກ ເວັ້ນຕາມຂະບວນການ ຂອງຂໍ້ຕົກລົງແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ.
2. ຂໍ້ມູນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນໂດຍເຈດຕະນາ ແມ່ນຕອບສະໜອງໃຫ້ໄດ້ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ ໃນຂ່າວສານທີ່ຕ້ອງການໃນການແຈ້ງການ, ອີງໃສ່ຂໍ້ 1 (a) ເທິງນີ້ ຈະຕ້ອງແມ່ນ ຂໍ້ມູນ ທີ່ກຳນົດ ໃນເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍ I.

ມາດຕາ 14 - ຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ກົນໄກ ສອງຝ່າຍ, ພາກພື້ນ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍ

1. ບັນດາພາຄີ ອາດເຂົ້າຮ່ວມໃນຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ກົນໄກສອງຝ່າຍ, ພາກພື້ນ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍ ກ່ຽວກັບການ ເຄື່ອນຍ້າຍແບບຕັ້ງໃຈ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຂ້າມຊາຍແດນ ຕາມຈຸດປະສົງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນເມື່ອຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ກົນໄກດັ່ງກ່າວນັ້ນ ບໍ່ ເຮັດໃຫ້ລະດັບການປົກປັກຮັກສາ ຫຼຸດກ່ວາສິ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນອະນຸສັນຍາ.
2. ບັນດາພາຄີ ຈະແຈ້ງການໃຫ້ທຸກພາຄີ ຜ່ານສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະ ເຕັກໂນໂລຊີ ກ່ຽວກັບຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ກົນໄກ ສອງຝ່າຍ, ພາກພື້ນ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍ ທີ່ຕົນເຂົ້າຮ່ວມ ກ່ອນ ຫຼື ຫຼັງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້.
3. ຈິດໃຈຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ໂດຍເຈດຕະນາ ທີ່ ດຳເນີນຕາມຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ກົນໄກ ລະຫວ່າງບັນດາພາຄີ ຂອງຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ກົນໄກນັ້ນ.
4. ພາຄີໃດໆກໍ່ຕາມ ອາດພິຈາລະນາ ໃຫ້ນຳລະບຽບກົດໝາຍໃນ ຂອງຕົນ ມາບັງຄັບໃຊ້ ກັບສິນຄ້າ ນຳເຂົ້າ ສະເພາະຊະນິດທີ່ຈະນຳເຂົ້າ ປະເທດພາຄີໄດ້ ແລະ ຈະຕ້ອງແຈ້ງ ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ກ່ຽວກັບ ການຕົກລົງຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 15 - ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ

1. ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ຕາມອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະໄດ້ດຳເນີນການ ເມື່ອເຫັນວ່າເໝາະສົມ ຕາມວິທີການ ທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍ III ແລະ ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ເຕັກນິກ ຂອງການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ທີ່ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບ. ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ຢ່າງໜ້ອຍ ຈະໄດ້ອີງໃສ່ຂ່າວສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 8 ແລະ ຂ່າວສານວິທະຍາສາດອື່ນໆທີ່ມີ ເພື່ອກຳນົດ ແລະ ປະເມີນຜົນກະທົບທາງລົບ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊີວະນາໆພັນແບບຍືນຍົງ ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ.
2. ພາຄີທີ່ນຳເຂົ້າ ຈະຮັບປະກັນ ວ່າການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ແມ່ນໄດ້ດຳເນີນມາຕາມການຕົກລົງ ພາຍໃຕ້ມາດຕາ 10, ໂດຍພາຄີທີ່ນຳເຂົ້າ ອາດຮຽກຮ້ອງໃຫ້ ຜູ້ສົ່ງອອກເປັນຜູ້ດຳເນີນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ.
3. ຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງດ້ານການເງິນ ໃນການດຳເນີນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ຈະເປັນພາລະຂອງ ຜູ້ແຈ້ງການ ໃນກໍລະນີ ທີ່ພາຄີຜູ້ນຳເຂົ້າຕ້ອງການເຊັ່ນນັ້ນ.

ມາດຕາ 16 - ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ

1. ໂດຍອີງໃສ່ ມາດຕາ 8 (g) ຂອງສົນທິສັນຍາ, ບັນດາພາຄີ ຈະສ້າງກົນໄກ ວິທີການ ແລະ ຍຸດທະສາດ ທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອວາງລະບຽບ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ຄວາມສ່ຽງກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ.
2. ມີມາດຕະການໃນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ເພື່ອສະກັດກັ້ນ ຜົນກະທົບທາງລົບ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳ ແບບຍືນຍົງ ໂດຍສະເພາະ ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ພາຍໃນດິນແດນ ຂອງລັດພາຄີ ທີ່ນຳເຂົ້າ.
3. ແຕ່ລະພາຄີ ຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການອັນເໝາະສົມ ໃນການສະກັດກັ້ນການເຄື່ອນຍ້າຍ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຂ້າມຊາຍແດນທີ່ບໍ່ໄດ້ຕັ້ງໃຈ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ດຳເນີນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ກ່ອນຈະອະນຸຍາດໃຫ້ບົດບ່ອຍ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ອອກສູ່ ທຳມະຊາດ ເປັນຄັ້ງທຳອິດ.
4. ຖ້າບໍ່ຂັດກັບຂໍ້ 2 ເທິງນີ້, ຜູ້ສົ່ງອອກ ແລະ ຜູ້ນຳເຂົ້າສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຫຼື ພັດທະນາຂຶ້ນເອງກໍຕາມ ຕ້ອງໄດ້ຜ່ານໄລຍະຂອງການສັງເກດຕິດຕາມພິສິດຄວນ ໃນຊ່ວງໄລຍະວົງຈອນຊີວິດຂອງມັນ ຫຼື ຊ່ວງຊີວິດໜຶ່ງ ກ່ອນທີ່ຈະເອົາມານຳໃຊ້ ແບບຕັ້ງໃຈ.
5. ບັນດາພາຄີ ຈະຮ່ວມມືນຳກັນເພື່ອ:

- a) ກຳນົດ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຫຼື ລັກສະນະ ສະເພາະຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ, ທີ່ອາດມີຜົນກະທົບທາງລົບ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ ໂດຍສະເພາະ ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ.
- b) ກຳນົດວິທີການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຈາກສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ດັ່ງກ່າວ ຫຼື ລັກສະນະສະເພາະຂອງມັນ.

ມາດຕາ 17 - ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນທີ່ບໍ່ເຈດຕະນາ ແລະ ມາດຕະການສຸກເສີນ

1. ແຕ່ລະພາຄີ ຈະໃຊ້ມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ບັນດາລັດ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫຼື ຄາດວ່າ ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໂດຍຜ່ານສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ອົງການນາໆຊາດອື່ນໆ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງ, ເມື່ອ ຮັບຮູ້ເຖິງເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນພາຍໃຕ້ ອຳນາດອະທິປະໄຕຂອງຕົນ ທີ່ສິ່ງຜົນໃຫ້ມີການປົດປ່ອຍ ທີ່ນຳໄປສູ່ ຫຼື ອາດນຳໄປສູ່ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ທີ່ບໍ່ເຈດຕະນາ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ, ຊຶ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບທາງລົບ ທີ່ຮຸນແຮງ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ໃນລັດຕ່າງໆເຫຼົ່ານັ້ນ. ການແຈ້ງການ ຈະໄດ້ເຮັດໃນເວລາໄວເທົ່າທີ່ໄວໄດ້ ເມື່ອຮູ້ສະພາບການ ທີ່ກ່າວມາເທິງນີ້.
2. ແຕ່ລະພາຄີ ຈະສະໜອງໃຫ້ ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ບັນດາລາຍລະອຽດທີ່ວາງອອກ ແລະ ຈຸດປະສານງານ ເພື່ອຈະໄດ້ຮັບການແຈ້ງການ ພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້ ກ່ອນອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ກັບພາຄີນັ້ນ.
3. ການແຈ້ງການໃດໜຶ່ງ ທີ່ມາຈາກ ຂໍ້ 1 ເທິງນີ້ ອາດລວມເອົາ:
 - a) ຂໍ້ມູນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ມີຢູ່ ກ່ຽວກັບປະລິມານ ແລະ ລັກສະນະສາຍພັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ.
 - b) ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ສະຖານະການ ແລະ ວັນທີຄາດວ່າຈະມີການນຳໃຊ້ ແລະ ປົດປ່ອຍ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ສູ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.
 - c) ຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບໃນທາງລົບທີ່ເປັນໄປໄດ້ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊີວະນາໆພັນ ແບບຍືນຍົງ ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່ ກ່ຽວກັບການຈັດ ການຄວາມສ່ຽງທີ່ເປັນໄປໄດ້.
 - d) ຈຸດປະສານງານສຳລັບການຕິດຕໍ່ ເພື່ອຂໍຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ແລະ
 - e) ຂໍ້ມູນອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
4. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜົນກະທົບໃນທາງລົບນັ້ນ ເກີດຂຶ້ນໜ້ອຍທີ່ສຸດຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນແບບຍືນຍົງ ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ, ແຕ່ລະພາຄີ ຊຶ່ງມີການປົດປ່ອຍ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ

ດັ່ງທີ່ລະບຸໄວ້ໃນວັກ 1 ເທິງນີ້ ໄດ້ເກີດຂຶ້ນພາຍໃນເຂດອຳນາດອະທິປະໄຕຂອງຕົນ, ໂດຍຈະຕ້ອງ ປຶກສາຫາລື ທັນທີ ກັບປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫຼື ອາດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ເພື່ອເປັນການ ຮັບປະກັນໃຫ້ ປະເທດຕ່າງໆເລົ່ານັ້ນ ສາມາດກຳນົດຂອບການດຳເນີນງານ ທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ເລີ່ມ ດຳເນີນກິດຈະກຳອັນຈຳເປັນ ຮວມເຖິງມາດຕະການສຸກເສີນຕ່າງໆດ້ວຍ.

ມາດຕາ 18 - ການເກັບຮັກສາ, ການຂົນສົ່ງ, ການຫຸ້ມຫໍ່ ແລະ ການກຳນົດລັກສະນະ

1. ແຕ່ລະພາຄີ ຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນ ລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ແລະ ຜະລິດຕະພັນຈາກການປຸງແຕ່ງຂອງມັນ ທີ່ຕ້ອງການເຄື່ອນ ຍ້າຍ ຂ້າມຊາຍແດນ ໂດຍເຈດຕະນາ, ໃຫ້ໄດ້ຮັບການເກັບຮັກສາ ຫຸ້ມຫໍ່ ແລະ ຂົນສົ່ງ ພາຍໃຕ້ ສະພາບຄວາມປອດໄພ ໂດຍຄຳນຶງ ເຖິງກົດໝາຍ ແລະ ມາດຕະຖານລະດັບສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງຜົນກະທົບທາງລົບ ຕໍ່ການ ອະນຸລັກ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ.
2. ແຕ່ລະພາຄີ ຈະຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການ ເພື່ອກຳນົດໃຫ້ມີເອກະສານ ຂໍ້ມູນຕິດຕາມ ກ່ຽວກັບ:
 - a) ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ມີຈຸດປະສົງ ນຳໃຊ້ເປັນອາ ຫານ,ອາຫານສັດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງໂດຍກົງ, ຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ມີການລະບຸບົ່ງບອກໃຫ້ຊັດເຈນວ່າ “ມັນອາດບັນຈຸ” ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະພັນທຸກຳ ແລະ ບໍ່ຕັ້ງໃຈ ທີ່ຈະ ນຳເອົາໄປປົດປ່ອຍ ສູ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ລວມທັງ ຈຸດປະສານງານ ເພື່ອຂໍ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພີ່ມເຕີມ. ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕົກລົງກ່ຽວກັບລາຍ ລະອຽດ ສຳລັບຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ ລວມທັງຈຸດພິເສດຂອງເອກກະລັກແລະລັກສະນະໂດດເດັ່ນ ພາຍໃນເວລາ 2 ປີ ຫຼັງຈາກນີ້ທີ່ອະນຸສັນຍາມີຜົນບັງຄັບໃຊ້.
 - b) ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ມີຈຸດປະສົງ ນຳໃຊ້ທີ່ໄດ້ຮັບ ການຄວບຄຸມ ຕ້ອງໄດ້ມີການລະບຸບົ່ງບອກໃຫ້ຊັດເຈນວ່າ ເປັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ, ຂໍ້ຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະຕິບັດໃດໆກໍ່ຕາມ ທີ່ກ່ຽວກັບ ການເກັບຮັກສາ ຫຸ້ມຫໍ່, ຂົນສົ່ງ ແລະ ນຳໃຊ້ຢ່າງ ປອດໄພ ແລະ ບອກຈຸດຕິດຕໍ່ປະສານງານ ເພື່ອຂໍ້ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ລວມເຖິງ ຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງບຸກຄົນ ແລະ ສະຖາບັນ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ຮັບມອບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ເຫຼົ່ານັ້ນ.
 - c) ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ແນໃສ່ເອົາໄປນຳ ເອົາໄປປົດປ່ອຍສູ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງພາຄີທີ່ນຳເຂົ້າແບບຕັ້ງໃຈ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການ ປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ອື່ນໆທີ່ຢູ່ໃນຂອບຂອງອະນຸສັນຍາ, ຕ້ອງກຳນົດໃຫ້ ຈະແຈ້ງ ວ່າເປັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ແລະ ຕ້ອງກຳນົດເອກກະລັກ ແລະ ຈຸດພິເສດ/ລັກສະນະ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ເງື່ອນໄຂເພື່ອໃຫ້ມີການເກັບ ຮັກສາ, ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການນຳໃຊ້ ທີ່ປອດໄພ, ຈຸດປະສານງານ ເພື່ອສິ່ງຂ່າວສານ ໃນໄລຍະ

ຕໍ່ໄປ ແລະ ເມື່ອເຫັນສົມຄວນ ກໍ່ແຈ້ງຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງຜູ້ນຳເຂົ້າແລະ ສິ່ງອອກ ແລະ ມີການ ແຈ້ງວ່າການເຄື່ອນຍ້າຍ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຈິດໃຈຂອງອະນຸສັນຍາ ທີ່ໃຊ້ກັບຜູ້ສົ່ງອອກ.

3. ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະ ຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະພິຈາລະນາຄວາມຈຳ ເປັນ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ການພັດທະນາມາດຕະຖານ ກ່ຽວກັບວິທີການກຳນົດລັກສະນະ, ການເກັບຮັກ ສາ, ການຫຸ້ມຫໍ່ ແລະ ການຂົນສົ່ງ ໂດຍປຶກສາຫາລື ກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 19 - ອົງກອນຮັບຜິດຊອບແຫ່ງຊາດ ແລະ ຈຸດປະສານງານແຫ່ງຊາດ

1. ແຕ່ລະພາຄີ ຈະແຕ່ງຕັ້ງ ຈຸດປະສານງານແຫ່ງຊາດ ບ່ອນໜຶ່ງຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນຕົວແທນຮັບຜິດຊອບ ການພົວພັນກັບກອງເລຂາ ແລະ ອົງກອນຮັບຜິດຊອບແຫ່ງຊາດໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍອົງກອນ ທີ່ຈະເຮັດໜ້າ ທີ່ຄຸ້ມຄອງ ຕາມຈິດໃຈຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ເຄື່ອນໄຫວ ໃນນາມ ພາຄີນັ້ນ ຕາມໜ້າທີ່ເຫຼົ່ານີ້, ຊຶ່ງພາຄີໜຶ່ງ ອາດແຕ່ງຕັ້ງອົງກອນດຽວກໍ່ໄດ້ ເພື່ອເຮັດສອງໜ້າທີ່ທີ່ກ່າວ ມານັ້ນ ຄືເປັນທັງຈຸດປະສານງານແຫ່ງຊາດ ແລະ ອົງກອນຮັບຜິດຊອບແຫ່ງຊາດ.
2. ແຕ່ລະພາຄີ ພາຍຫຼັງ ທີ່ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ກັບຕົນ ຈະແຈ້ງໃຫ້ກອງເລຂາຊາບ ຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງຈຸດປະສານງານແຫ່ງຊາດ ແລະ ອົງກອນຮັບຜິດຊອບແຫ່ງຊາດ. ໃນກໍລະນີທີ່ພາຄີ ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼາຍອົງກອນຮັບຜິດຊອບແຫ່ງຊາດ, ພາຄີກໍ່ຈະແຈ້ງຂ່າວສານ ໃຫ້ກອງເລຂາຊາບກ່ຽວກັບ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງແຕ່ລະອົງກອນເຫຼົ່ານັ້ນ, ຊຶ່ງຂ່າວສານດັ່ງກ່າວ ຈະກຳນົດ ຢ່າງໜ້ອຍສຸດ ວ່າ ອົງກອນໃດເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ປະເພດໃດ ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ແຕ່ລະພາຄີ ຈະແຈ້ງທຸກໆການປ່ຽນແປງໃນການແຕ່ງຕັ້ງ ຈຸດປະສານ ງານແຫ່ງຊາດ ຫຼື ຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງບັນດາອົງກອນຮັບຜິດຊອບແຫ່ງຊາດ ຂອງຕົນ.
3. ກອງເລຂາ ຈະແຈ້ງໃຫ້ບັນດາພາຄີ ຮັບຊາບກ່ຽວກັບການແຈ້ງການທີ່ໄດ້ຮັບມາ ໂດຍທັນທີ ພາຍໃຕ້ ຂໍ້ 2 ເທິງນີ້ ແລະ ຍັງຈະແຈ້ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານດັ່ງກ່າວ ຜ່ານ ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ.

ມາດຕາ 20 - ການແບ່ງປັນຂໍ້ມູນ ແລະ ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ

1. ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ແມ່ນຖືກສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນ ກົນໄກໃນການ ປະສານງານ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນລະດັບສາກົນ ພາຍໃຕ້ມາດຕາ 18, ຂໍ້ 3 ຂອງ ສົນທິສັນຍາ ເພື່ອ:
 - a) ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນທາງດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ, ສະພາບສິ່ງ ແວດລ້ອມ, ລະບຽບການທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ປະສົບການກ່ຽວກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການ ປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ.

- b) ຊ່ວຍເຫຼືອບັນດາພາຄີ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ອະນຸສັນຍາ ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ພິເສດ ຕໍ່ຄວາມຈຳເປັນ ຂອງປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ, ໂດຍສະເພາະປະເທດທີ່ຫຼ້າຫຼັງສຸດ ແລະປະເທດທີ່ເປັນເກາະດອນ ແລະ ປະເທດທີ່ມີເສດຖະກິດໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ ລວມທັງບັນດາປະເທດ ທີ່ເປັນແຫຼ່ງຜະລິດ ແລະ ແຫຼ່ງຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານແນວພັນ.
- 2. ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ຈະເຮັດໜ້າທີ່ຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງຂໍ້ 1 ເບິ່ງນີ້, ໂດຍຊ່ວຍຕອບສະໜອງໃຫ້ມີການເຂົ້າເຖິງບັນດາຂໍ້ມູນ ຂອງບັນດາປະເທດ ທີ່ເປັນພາຄີ ຂອງອະນຸ ສັນຍາ ຄາກຕາເຈນາ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງກົນໄກນາໆຊາດ ໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກ ໂນໂລຊີ ໃນບ່ອນທີ່ເຮັດໄດ້.
- 3. ໂດຍບໍ່ຂັດກັບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບ, ແຕ່ລະພາຄີ ຈະສະໜອງຂໍ້ມູນ ທີ່ມີໃຫ້ ສູນປະສານ ງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພທາງດ້ານຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອມີໄວ້ໃນສູນດັ່ງກ່າວ ພາຍໃຕ້ ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ກ່ຽວກັບ:
 - a) ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆທີ່ໄດ້ຮັບຮອງ ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ອະນຸສັນຍາ, ລວມທັງຂ່າວສານ ທີ່ຕ້ອງການສຳລັບຂະບວນການຂອງຂໍ້ຕົກລົງໃນການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ.
 - b) ສັນຍາ ແລະ ການຕົກລົງ ສອງຝ່າຍ ພາກພື້ນ ຫຼາຍຝ່າຍ ແລະ ສາກົນ.
 - c) ສະຫຼຸບການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ຫຼື ບົດທົບທວນພິຈາລະນາຜົນກະທົບ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ, ຊຶ່ງດຳເນີນການຕາມລະບຽບຂໍ້ບັງຄັບຂອງຕົນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບ ມາດຕາ 15, ລວມທັງຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຜະລິດຕະພັນທີ່ມີຕົ້ນ ກຳເນີດມາຈາກ ສິ່ງທີ່ມີ ຊີວິດທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ໂດຍສາມາດກວດສອບໄດ້ ຈາກການຳໃຊ້ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ສະໄໝໃໝ່.
 - d) ການຕັດສິນໃຈຂັ້ນສຸດທ້າຍ ໃນການນຳເຂົ້າ ຫຼື ການປົດປ່ອຍ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ສູ່ສະພາບແວດລ້ອມ.
 - e) ບົດລາຍງານ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນຕາມມາດຕາ 33 ລວມທັງ ບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂະບວນການຂອງຂໍ້ຕົກລົງໃນການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ.
- 4. ວິທີການດຳເນີນງານ ຂອງ ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ລວມທັງບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວກົດຈະກຳ ຂອງຕົນ ຈະໄດ້ຖືກພິຈາລະນາ ແລະ ຕົກລົງ ໂດຍກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຄັ້ງທຳອິດ ແລະ ຈະເອົາໄປທົບທວນຕື່ມຕາມພາຍຫຼັງ.

ມາດຕາ 21 - ຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບ

1. ບັນດາພາຄີທີ່ນຳເຂົ້າ ຈະຕ້ອງອະນຸຍາດ ໃຫ້ຜູ້ແຈ້ງການ ຊື້ແຈ້ງຂໍ້ມູນທີ່ສະເໜີ ຕາມຂະບວນການຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຫຼືຕາມຄວາມຕ້ອງການພາຄີທີ່ນຳເຂົ້າ ຊຶ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງຂະບວນການຕົກລົງໃນການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າວ່າ ຂໍ້ມູນໃດຈະຮັບການປົກປ້ອງວ່າ ເປັນຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບ, ໂດຍ ຈະຕ້ອງແຈ້ງເຫດຜົນ ໃນກໍລະນີຕ່າງໆເຫຼົ່ານັ້ນ ຫາກໄດ້ຮັບການຮ້ອງຂໍ.
2. ພາຄີທີ່ນຳເຂົ້າ ອາດຈະຕ້ອງປຶກສາຫາລື ກັບຜູ້ແຈ້ງການ ຫາກຕັດສິນໃຈວ່າ ຂໍ້ມູນທີ່ຊື້ແຈ້ງໂດຍຜູ້ແຈ້ງການວ່າເປັນຄວາມລັບ ແມ່ນບໍ່ມີຄຸນສົມບັດ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ, ຊຶ່ງກ່ອນການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ ດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງແຈ້ງຜົນການຕັດສິນໃຈ ໃຫ້ຜູ້ແຈ້ງການ ໂດຍຕ້ອງໃຫ້ເຫດຜົນປະກອບແລະ ໃຫ້ໂອກາດ ໃນການປຶກສາຫາລື ພິຈາລະນາ ທົບທວນການຕັດສິນໃຈ ເປັນການພາຍໃນກ່ອນການ ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ.
3. ໂດຍສອດຄ່ອງກັບອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແຕ່ລະພາຄີ ຈະປົກປ້ອງຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບ ທີ່ໄດ້ຮັບພາຍໃຕ້ ຂະບວນການຕົກລົງໃນການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ສ້າງລະບົບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ ແລະ ປົກປ້ອງ, ຄົ້ນຄອງຄວາມລັບຂອງຂໍ້ມູນນັ້ນ ໃນລະດັບບໍ່ໜ້ອຍກວ່າ ຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບພາຍໃນ ກ່ຽວກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ພວມດຳເນີນການຜະລິດ ພາຍໃນປະເທດ.
4. ພາຄີ ທີ່ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນນັ້ນ ຈະບໍ່ນຳເອົາຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບເຫຼົ່ານັ້ນ ໄປສ້າງປະໂຫຍດ ທາງດ້ານການຄ້າ ໂດຍເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີ ທີ່ໄດ້ຮັບການຍິນຍອມເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຈາກຜູ້ແຈ້ງການ.
5. ຫາກຜູ້ແຈ້ງການ ຖອນ ຫຼື ໄດ້ຖອນຄຳຮ້ອງ, ພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບ ຂອງຂໍ້ມູນ ດ້ານການຄ້າ, ອຸດສາຫະກຳ, ຂໍ້ມູນການຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ການພັດທະນາ ຮວມທັງຂໍ້ມູນທີ່ ຜູ້ແຈ້ງການບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນວ່າ ເປັນຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບ.
6. ຖ້າບໍ່ຕົກຢູ່ໃນກໍລະນີກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ 5 ເທິງນີ້, ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວນີ້ຈະບໍ່ຖືກພິຈາລະນາ ວ່າເປັນຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບ ກ່ຽວກັບ:
 - a) ຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງຜູ້ແຈ້ງການ
 - b) ຄຳອະທິບາຍລັກສະນະໂດຍທົ່ວໄປ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ
 - c) ບົດສະຫຼຸບ ຜົນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ທີ່ເປັນຜົນກະທົບ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊີວະນາໆພັນແບບຍືນຍົງ ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ແລະ
 - d) ວິທີການ ແລະ ແຜນການໃດໜຶ່ງ ສຳລັບການແກ້ໄຂ ບັນຫາສຸກເສີນ.

ມາດຕາ 22 - ການເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ

1. ບັນດາພາຄີ ຈະຮ່ວມມືກັນໃນການພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ຂອງການຈັດຕັ້ງໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ, ລວມທັງ ລະດັບທີ່ຈຳເປັນສຳລັບ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອຈຸດປະສົງ ໃນການດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ໃຫ້ໄດ້ຜົນດີ, ໂດຍສະເພາະ ໃນປະເທດ ທີ່ພັດທະນາຫຼ້າຫຼັງສຸດ ປະເທດທີ່ເປັນເກາະດອນ ແລະ ໃນປະເທດພາຄີ ທີ່ມີລະບົບເສດຖະກິດ ໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ, ລວມທັງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຜ່ານສະຖາບັນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ພາກພື້ນ, ອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ລະດັບຊາດ ໂດຍການເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ມີການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຂະແໜງການພາກເອກະຊົນ ໃນເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມເໝາະສົມ.
2. ເພື່ອຢາກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂໍ້ 1 ເທິງນີ້ ໃນສ່ວນຕົວພັນກັບ ການຮ່ວມມື, ຊຶ່ງຄວາມຈຳເປັນຂອງພາຄີ ໃນການໄດ້ຮັບທຶນຮອນ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຄວາມຮູ້ເຮັດ, ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຈິດໃຈ ຂອງສິນທິສັນຍາ ຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ໂດຍສະເພາະ ໃນປະເທດ ທີ່ພັດທະນາຫຼ້າຫຼັງສຸດ ແລະ ທີ່ເປັນເກາະດອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ ຢ່າງເຕັມປຽມ ເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ກ່ຽວກັບ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ. ການຮ່ວມມື ໃນການເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ຕາມສະພາບການ, ຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງພາຄີ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນນັ້ນ ຈະລວມເອົາ: ການຝຶກອົບຮົມ ທາງດ້ານ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກນິກ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ມີຄວາມປອດໄພ, ກ່ຽວກັບ ການນຳໃຊ້ ລະບົບການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ເພື່ອຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ, ແລະ ການປັບປຸງ ຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ຂອງສະຖາບັນໃນດ້ານ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ. ຄວາມຈຳເປັນຂອງບັນດາພາຄີ ທີ່ເປັນປະເທດທີ່ມີເສດຖະກິດໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ ຈະໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ ໃນການເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ກ່ຽວກັບ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ມາດຕາ 23 - ການສ້າງຈິດສຳນຶກ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນ

1. ບັນດາພາຄີ ຈະ:
 - a) ສົ່ງເສີມ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນວຽກງານສຶກສາ, ສ້າງຈິດສຳນຶກ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງ ມວນຊົນ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບ ຄວາມປອດໄພ ໃນການຖ່າຍທອດ, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການນຳໃຊ້ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ໃຫ້ຕິດພັນກັບ ການອະນຸລັກ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳ ແບບຍືນຍົງ ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ສຸຂະພາບ ຂອງຄົນ, ຊຶ່ງບັນດາພາຄີ ຈະຮ່ວມມືກັບ ບັນດາລັດອື່ນໆ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ໃນເມື່ອເຫັນວ່າເໝາະສົມ.

- b) ຮັບປະກັນວ່າ ມີການສ້າງຈິດສຳນຶກ ແລະ ການສຶກສາໃຫ້ແກ່ມວນຊົນ, ຊຶ່ງ ກວມເອົາການເຂົ້າເຖິງຂ່າວ ສານ ກ່ຽວກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ອາດມີ ການນຳເຂົ້າ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
- 2. ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງຕົນ, ບັນດາພາຄີ ຈະປຶກສາຫາລືກັບມວນຊົນ ໃນຂະບວນການຕັດສິນໃຈ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ແລະ ແຈ້ງຜົນຂອງການຕົກລົງດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຮັບຊາບ ພ້ອມທັງການຮັກສາ ຂ່າວສານ ທີ່ເປັນຄວາມລັບ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບມາດຕາ 18.
- 3. ແຕ່ລະພາຄີ ຈະພະຍາຍາມ ແຈ້ງມວນຊົນ ກ່ຽວກັບວິທີການເຂົ້າເຖິງ ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ.

ມາດຕາ 24 - ປະເທດທີ່ບໍ່ເປັນພາຄີ

- 1. ການເຄື່ອນຍ້າຍ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຂ້າມຊາຍແດນ ລະຫວ່າງປະເທດພາຄີ ແລະ ປະເທດທີ່ບໍ່ເປັນພາຄີນັ້ນ ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ຊຶ່ງບັນດາພາຄີອາດເຂົ້າຮ່ວມໃນຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ກົນໄກ ສອງຝ່າຍ, ພາກພື້ນ ຫຼືຫຼາຍຝ່າຍ ກັບປະເທດທີ່ບໍ່ເປັນພາຄີ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ດັ່ງກ່າວ.
- 2. ບັນດາພາຄີ ຈະສົ່ງເສີມ ປະເທດທີ່ບໍ່ເປັນພາຄີ ໃຫ້ຍຶດໝັ້ນຕາມອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ມີສ່ວນສະໜັບສະໜູນ ປະກອບຂ່າວສານທີ່ເໝາະສົມ ໃຫ້ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ກ່ຽວກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ ພາຍໃນຂອບເຂດຂອງປະເທດຂອງຕົນ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍເຂົ້າອອກດິນແດນ ເຂດອຳນາດ ອະທິປະໄຕແຫ່ງລັດ ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 25 - ການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ທີ່ຜິດກົດໝາຍ

- 1. ແຕ່ລະພາຄີ ຈະກຳນົດມາດຕະການພາຍໃນທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ມີການລົງໂທດການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ເປັນການຝ່າຜົນ ມາດຕະການພາຍໃນປະເທດ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ຊຶ່ງການເຄື່ອນຍ້າຍຕ່າງໆທີ່ກ່າວມາ ຈະຖືວ່າເປັນການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ທີ່ຜິດກົດໝາຍ.
- 2. ໃນກໍລະນີ ຂອງການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນທີ່ຜິດກົດໝາຍ, ພາຄີທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນ ອາດຮ້ອງຂໍໃຫ້ພາຄີທີ່ເປັນຕົ້ນກຳເນີດ ກຳຈັດສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ເປັນບັນຫາ ໂດຍການເກັບຄືນ ຫຼື ທຳລາຍແລ້ວແຕ່ຈະເຫັນວ່າມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດ.

3. ແຕ່ລະພາຄີ ຕ້ອງນຳສິ່ງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບກໍລະນີຕ່າງໆ ໃນການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ທີ່ຜິດກົດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຕົນ ຕໍ່ ສູນປະສານງານຂໍ້ມູນ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ.

ມາດຕາ 26 - ການພິຈາລະນາດ້ານເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ

1. ບັນດາພາຄີ ເມື່ອມີການຕັດສິນໃຈນຳເຂົ້າ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ ພາຍໃຕ້ມາດຕະການພາຍໃນຕ່າງໆ ອາດຄຳນຶງເຖິງການພິຈາລະນາ ດ້ານ ເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ ຕໍ່ຜົນກະທົບທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຕໍ່ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊີວະນາໆພັນ ແບບຍືນຍົງ, ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ຄຸນຄ່າຂອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນ ຕໍ່ຊຸມຊົນ ບັນດາເຜົ່າ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບພັນທະສາກົນ.
2. ບັນດາພາຄີ ຈະສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ມີການຮ່ວມມື ໃນການຄົ້ນຄ້ວາວິໄຈ ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ໃດໆ ກໍ່ຕາມ ທີ່ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບ ທາງດ້ານ ສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ຜົນກະທົບຕໍ່ຊຸມຊົນບັນດາເຜົ່າ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 27 - ການຮັບຜິດຊອບ ແລະ ການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ

ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະ ຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນຄັ້ງທຳອິດ ຈະຮັບຮອງເອົາລະບຽບ ແລະ ຂະບວນການສາກົນ ໃນຂົງເຂດ ການຮັບຜິດຊອບ ແລະ ການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ມາຈາກການເຄື່ອນຍ້າຍ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຂ້າມຊາຍແດນ, ໂດຍວິໄຈ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ຂະບວນການທີ່ກຳລັງດຳເນີນ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍສາກົນ ແລະ ຈະພະຍາຍາມເຮັດໃຫ້ຂະບວນການດັ່ງກ່າວສຳເລັດ ພາຍໃນເວລາ 4 ປີ.

ມາດຕາ 28 - ກົນໄກການເງິນ ແລະ ທຶນຮອນ

1. ໃນການພິຈາລະນາ ແຫຼ່ງທຶນຮອນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ບັນດາພາຄີ ຈະເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ເນື້ອຫາ ຂອງມາດຕາ 20 ຂອງສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນ.
2. ກົນໄກການເງິນ ທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ໃນມາດຕາ 21 ຂອງສົນທິສັນຍາ ຈະເປັນກົນໄກ ການເງິນສຳລັບອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຜ່ານລະບົບການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ມີການມອບໝາຍໃຫ້ດຳເນີນງານ.
3. ກ່ຽວກັບ ການເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ຕາມມາດຕາ 22 ຂອງອະນຸສັນຍາ ສະບັບນີ້, ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະ ຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ນຳຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານ ການເງິນ ຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ໂດຍສະເພາະ ໃນປະເທດທີ່ພັດທະນາຫຼ້າຫຼັງສຸດ ແລະ ທີ່ເປັນເກາະດອນ, ເພື່ອກຳນົດທິດທາງ ກ່ຽວກັບກົນໄກການເງິນ ຕາມຂໍ້ 2 ເທິງນີ້ ໃຫ້ກອງປະຊຸມພາຄີ ພິຈາລະນາ.

4. ໃນສ່ວນ ຂອງຂໍ້ 1 ເທິງນີ້, ບັນດາພາຄີ ຈະເອົາໃຈໃສ່ ນຳຄວາມຕ້ອງການດ້ານການເງິນ ຂອງປະເທດ ກຳລັງພັດທະນາ, ໂດຍສະເພາະ ປະເທດທີ່ພັດທະນາຫຼ້າຫຼັງສຸດ ແລະ ທີ່ເປັນເກາະດອນ ແລະ ບັນດາພາຄີ ທີ່ມີລະບົບເສດຖະກິດຢູ່ໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ ໃນຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອກຳນົດ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສິ່ງທີ່ຈຳເປັນໃນການເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ຕາມຈຸດປະສົງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
5. ແນວທາງ ກ່ຽວກັບກົນໄກການເງິນຂອງສົນທິສັນຍາ ຕາມມະຕິສຳຄັນຂອງກອງປະຊຸມພາຄີ, ຊຶ່ງລວມທັງແນວທາງ ທີ່ໄດ້ຕົກລົງ ກ່ອນການຮັບຮອງເອົາອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ຕໍ່ບົດບັນຍັດ ຂອງມາດຕານີ້ ໂດຍອະນຸໂລມ.
6. ປະເທດພັດທະນາ ແລ້ວອາດຈະສະໜອງ ຊັບພະຍາກອນ ທາງດ້ານ ການເງິນ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃນການດຳເນີນງານຕາມບົດບັນຍັດ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຂອງບັນດາປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ປະເທດພາຄີຕ່າງໆ ທີ່ມີລະບົບເສດຖະກິດຢູ່ໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ ດ້ວຍຮູບການຮ່ວມມື ສອງຝ່າຍ, ພູມິພາກ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍ.

ມາດຕາ 29 - ກອງປະຊຸມພາຄີທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະ ຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້

1. ກອງປະຊຸມພາຄີ ຂອງສົນທິສັນຍາ ຈະໃຊ້ເປັນ ການພົບປະຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
2. ພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາ ທີ່ບໍ່ເປັນພາຄີ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມ ໃນນາມຜູ້ສັ່ງເກດການ ໃນການດຳເນີນກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະ ຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ຊຶ່ງກອງປະຊຸມພາຄີ ຫາກໃຊ້ເປັນການພົບປະ ຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ມີພຽງແຕ່ພາຄີ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ເທົ່ານັ້ນ ມີສິດຕິກລົງບັນຫາ ກ່ຽວກັບອະນຸສັນຍາໄດ້.
3. ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ຄະນະປະທານ ຂອງ ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ເປັນພາຄີຂອງອະນຸສັນຍາ ຈະຖືກປ່ຽນແທນ ໂດຍການຄັດເລືອກຈາກ ພາຄີຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
4. ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະ ຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະດຳເນີນການກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ ແລະ ຕາມພາລະບົດບາດ ໂດຍອອກມະຕິຕົກລົງ ອັນຈຳເປັນ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອະນຸສັນຍາ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ, ຊຶ່ງການພົບປະຂອງພາຄີດັ່ງກ່າວ ຍັງຈະເຮັດໜ້າທີ່ ຕາມອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໂດຍ :
 - a) ໃຫ້ຄຳເຫັນຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບບັນຫາອັນຈຳເປັນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
 - b) ສ້າງຕັ້ງ ໜ່ວຍງານວິຊາການ, ຊຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
 - c) ຊອກຫາ ແລະ ນຳໃຊ້ ການບໍລິການ ແລະ ການຮ່ວມມື ລວມທັງການແລກປ່ຽນຂ່າວສານ ກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ໜ່ວຍງານລະຫວ່າງລັດຖະບານ ແລະ ອົງການບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ເມື່ອເຫັນວ່າເໝາະສົມ,

- d) ການກຳນົດຮູບແບບ ແລະ ໄລຍະເວລາ ເພື່ອສົ່ງຂ່າວສານ ທີ່ຈະລາຍງານຕາມມາດຕາ 33 ຂອງ ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ພິຈາລະນາຂ່າວສານດັ່ງກ່າວ, ລວມທັງບົດລາຍງານ ທີ່ສະເໜີໂດຍ ໜ່ວຍງານວິຊາການ.
 - e) ພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງ ຂໍ້ດັດແກ້ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍຕ່າງໆ ທີ່ ເຫັນວ່າຈຳເປັນ ເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
 - f) ປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
5. ລະບຽບດຳເນີນກອງປະຊຸມພາຄີ ແລະ ລະບຽບການດ້ານການເງິນ ທີ່ນຳໃຊ້ ພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາຈະ ນຳມາໝູນໃຊ້ກັບອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ຍົກເວັ້ນແຕ່ ເມື່ອກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະ ຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໄດ້ຕົກລົງເປັນເອກກະສັນກັນ ເປັນແນວອື່ນ.
 6. ກອງປະຊຸມພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະ ຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ສະໄໝ ປະຖົມມະເລີກ ຈະແມ່ນກອງເລຂາເປັນຜູ້ເຊີນປະຊຸມ, ໂດຍສົມທົບ ກັບການພົບປະຄັ້ງທຳອິດຂອງ ກອງປະຊຸມພາຄີສົນທິສັນຍາ ທີ່ຄາດວ່າຈະຈັດຂຶ້ນ ພາຍຫຼັງທີ່ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້. ກອງປະຊຸມສາມັນ ຄັ້ງຕໍ່ໄປ ຂອງພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຈັດ ຂຶ້ນໂດຍສົມທົບກັບກອງປະຊຸມພາຄີ, ຖ້າຫາກວ່າ ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະຂອງພາຄີ ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ບໍ່ໄດ້ຕົກລົງແນວອື່ນ.
 7. ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ສະໄໝພິເສດ ຈະຈັດຂຶ້ນໃນ ເວລາອື່ນ ເມື່ອກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຫາກເຫັນວ່າ ສົມຄວນ ຫຼື ເມື່ອພາຄີໃດໜຶ່ງ ຫາກສະເໜີເປັນລາຍລັກອັກສອນມາ, ຊຶ່ງກອງເລຂາ ຈະໄດ້ສົ່ງຂໍສະ ເໜີນີ້ໄປຫາພາຄີອື່ນໆ ໃນໄລຍະ 6 ເດືອນ ແລະ ໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກ 1 ໃນ 3 ຂອງບັນດາພາຄີ.
 8. ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ໜ່ວຍງານວິຊາສະເພາະ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ອົງ ການປະລະມະນູສາກົນ ລວມທັງ ລັດທີ່ເປັນສະມາຊິກ ຂອງອົງການເຫຼົ່ານີ້ ຫຼື ຜູ້ສັງເກດການ ອົງ ການເຫຼົ່ານີ້ ທີ່ບໍ່ເປັນພາຄີ ຂອງສົນທິສັນຍາ, ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມ ການພົບປະໃນກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ ໃຊ້ເປັນການພົບປະຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ໄດ້ ໃນຖານະຜູ້ສັງເກດການ. ບຸກຄົນໃດ ຫຼື ອົງ ການໃດ, ຈະເປັນອົງການລະດັບຊາດ ຫຼື ສາກົນ, ອົງການລັດ ຫຼື ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ, ຊຶ່ງມີຄວາມ ຊຳນິຊຳນານ ໃນບັນຫາຕ່າງໆ ຂອງອະນຸສັນຍາ ແລະ ໄດ້ແຈ້ງ ຕໍ່ກອງເລຂາວ່າມີຄວາມປາດຖະໜາ ຢາກເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນຖານະ ຜູ້ ສັງເກດການ ໂດຍສາມາດໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຖ້າບໍ່ມີ 1 ໃນ 3 ຂອງພາຄີທັງໝົດຂັດຂວາງ. ຍົກເວັ້ນ ອັນທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນມາດຕານີ້, ການອະນຸຍາດ ແລະການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຜູ້ສັງເກດການ ຈະເປັນເລື່ອງ ຂອງລະບຽບການ ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ 5 ເທິງນີ້.

ມາດຕາ 30 - ໜ່ວຍງານວິຊາສະເພາະ

1. ໜ່ວຍງານເພີ່ມເຕີມໃດໜຶ່ງ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍ ຫຼື ພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາ ມີໜ້າທີ່ຮັບໃຊ້ອະນຸສັນຍາ ຕາມການຕົກລົງ ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ຊຶ່ງໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວການພົບປະ ຂອງພາຄີ ຈະກຳນົດ ວ່າໜ່ວຍງານນັ້ນ ຈະເຮັດໜ້າທີ່ຫຍັງ.
2. ບັນດາພາຄີ ຂອງສິນທິສັນຍາ ທີ່ບໍ່ເປັນພາຄີ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ອາດເຂົ້າຮ່ວມ ໃນຖານະຜູ້ສັງເກດການ ໃນການດຳເນີນກອງປະຊຸມໜ່ວຍງານໃດໜຶ່ງ, ຊຶ່ງເມື່ອໜ່ວຍງານເຫຼົ່ານີ້ ໃຊ້ເປັນໜ່ວຍງານ ໃຫ້ແກ່ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ມະຕິຕ່າງໆ ພາຍໃຕ້ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະມີແຕ່ຜູ້ທີ່ເປັນພາຄີຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ມີສິດຕົກລົງ.
3. ເມື່ອໜ່ວຍງານຕ່າງໆ ຂອງສິນທິສັນຍາ ເຮັດໜ້າທີ່ ກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ຢູ່ໃນອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ສະມາຊິກໃດໜຶ່ງຂອງ ຄະນະປະທານ ຂອງໜ່ວຍງານເຫຼົ່ານັ້ນ ທີ່ເປັນພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາແຕ່ພ້ອມດຽວນັ້ນ ພັດບໍ່ເປັນພາຄີ ຂອງອະນຸສັນຍາ ຈະຖືກປັບປຸງໂດຍການຄັດເລືອກເອົາຜູ້ໃໝ່ ຈາກພາຄີຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 31 - ກອງເລຂາ

1. ກອງເລຂາ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນຕາມ ມາດຕາ 24 ຂອງ ສິນທິສັນຍາ ຈະເປັນກອງເລຂາຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
2. ມາດຕາ 24, ຂໍ້ 1 ຂອງສິນທິສັນຍາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ໜ້າທີ່ຂອງກອງເລຂາ ຈະໄດ້ໝູນໃຊ້ ກັບອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ .
3. ໃນເມື່ອກອງເລຂາເຫຼົ່ານີ້ແຍກກັນ, ໂດຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງກອງເລຂາ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະແມ່ນພາຄີທັງໝົດ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ, ຊຶ່ງການພົບປະຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາ ຈະຕົກລົງ ກ່ຽວກັບກົນໄກງົບປະມານ ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ ພາຍໃນກອງປະຊຸມຄັ້ງປະຖົມມະເລີກ.

ມາດຕາ 32 - ການພົວພັນກັບສິນທິສັນຍາ

ຍົກເວັ້ນແຕ່ໄດ້ກຳນົດແນວອື່ນ ໃນອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ເນື້ອໃນຂອງສິນທິສັນຍາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ບັນດາອະນຸສັນຍາຕ່າງໆຂອງສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນ ນັ້ນ ຈະນຳໃຊ້ ກັບອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 33 - ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການລາຍງານ

ແຕ່ລະພາຄີ ຈະຕິດຕາມກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ພາຍໃຕ້ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ຕາມໄລຍະເວລາ ທີ່ກຳນົດໄວ້ຕາມການພົບປະ ຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະລາຍງານຕໍ່ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ກ່ຽວກັບມາດຕະການຕ່າງໆທີ່ໄດ້ມາເພື່ອຈັດຕັ້ງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 34 - ປະຕິບັດອະນຸສັນຍາ

ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະ ຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ໃນການພົບປະຄັ້ງ ປະຖົມມະເລີກ ຈະພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາ ຂັ້ນຕອນສໍາລັບການຮ່ວມມື ແລະ ກິນໄກການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມ ຈິດໃຈຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ແກ້ໄຂກໍາລະນີ ທີ່ບໍ່ຍອມ ປະຕິບັດຕາມ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ກິນໄກດັ່ງກ່າວ ຈະລວມເອົາບົດບັນຍັດໃນການໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ຫຼື ຄວາມ ຊ່ວຍເຫຼືອຕາມ ຄວາມເໝາະສົມ, ໃນນີ້ ຂະບວນການ ແລະ ກິນໄກດັ່ງກ່າວຈະຢູ່ໃນຮູບແບບທີ່ແຍກ ຈາກກັນ ແລະ ບໍ່ຂັດແຍ່ງກັບ ຂະບວນການ ແລະ ກິນໄກ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນພາຍໃຕ້ ມາດຕາ 27 ຂອງສົນທິສັນຍາ.

ມາດຕາ 35 - ການປະເມີນຜົນ ແລະ ການທົບທວນ

ກອງປະຊຸມພາຄີ ທີ່ໃຊ້ເປັນການພົບປະຂອງພາຄີອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ພາຍຫຼັງທີ່ອະນຸສັນຍາ ສະບັບນີ້ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໄດ້ 5 ປີ ແລະ ຈາກນັ້ນຢ່າງໜ້ອຍກໍ່ທຸກໆ 5 ປີ ຈະດໍາເນີນການຕີລາຄາປະສິດທິ ຜົນຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ລວມທັງການປະເມີນຂະບວນການ ແລະ ເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 36 - ການລົງນາມ

ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະເປີດໃຫ້ລັດ ແລະ ອົງການເສດຖະກິດພາກພື້ນຕ່າງໆ ທີ່ເປັນພາຄີ ສົນທິສັນຍາ ລົງນາມໄດ້ທີ່ຫ້ອງການກອງເລຂາ ຢູ່ໄນໂຣບີ ປະເທດແຄນຢາ ແຕ່ວັນທີ 15 ຫາ 26 ພຶດ ສະພາ 2000 ແລະ ທີ່ສໍານັກງາຍໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແຕ່ວັນທີ 5 ມິຖຸນາ 2000 ຫາ ວັນທີ 4 ມິຖຸນາ 2001.

ມາດຕາ 37 - ການມີຜົນບັງຄັບໃຊ້

1. ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ພາຍໃນ 90 ວັນ ພາຍຫຼັງມີ ທີ່ເຄື່ອງມືການໃຫ້ສັດຕະຍາ ບັນ, ຮັບເອົາ, ຮັບຮອງ ຫຼື ຂໍເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ຮອດອັນດັບທີ 50 ໂດຍໄດ້ສະເໜີມາຈາກບັນດາ ລັດ ແລະ ອົງການເສດຖະກິດພາກພື້ນ ທີ່ເປັນພາຄີ ຂອງສົນທິສັນຍາ.
2. ສໍາລັບ ແຕ່ລະລັດຫຼືອົງການເສດຖະກິດພາກພື້ນ ທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ຮັບເອົາຫຼືຮັບຮອງ ອະນຸສັນຍາ ສະບັບນີ້ ຫຼື ຂໍເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ພາຍຫຼັງ ທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ຄືໄດ້ກຳນົດໃນຂໍ້ 1 ເທິງນີ້, ອະນຸສັນຍາ ສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ພາຍໃນ 90 ວັນ ພາຍຫຼັງມີ ທີ່ໄດ້ສະເໜີເຄື່ອງມືໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ຮັບ ເອົາ, ຮັບຮອງ ຫຼື ຂໍເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ໂດຍສະມາຊິກນັ້ນ ຫຼື ໃນມື້ທີ່ສົນທິສັນຍາ ໄດ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ສໍາລັບລັດ ແລະ ອົງການເສດຖະກິດພາກພື້ນນັ້ນ ຊຶ່ງຕາມທຳມະດາ ແມ່ນຈະຊ້າກ່ວາ.
3. ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງຂໍ້ 1 ແລະ 2 ເທິງນີ້, ເຄື່ອງມືໃດໜຶ່ງ ທີ່ສະເໜີໂດຍອົງການເສດຖະກິດ ພາກພື້ນ ນັ້ນ ຈະບໍ່ນັບເພີ່ມເຕີມໃສ່ ຫຼັງຈາກທີ່ປະເທດສະມາຊິກ ຂອງອົງກອນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມແລ້ວ.

ມາດຕາ 38 - ຂໍ້ຍົກເວັ້ນ

ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ມີການຕັ້ງຂໍ້ຍົກເວັ້ນຕ່າງໆ ຕໍ່ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້

ມາດຕາ 39 - ການຖອນຕົວອອກຈາກການເປັນພາຄີ

1. ເມື່ອໃດກໍ່ຕາມ ພາຍຫຼັງທີ່ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ພາຍໃນ 2 ປີ ຕໍ່ພາຄີໃດໜຶ່ງ, ພາຄີນັ້ນ ສາມາດຖອນຕົວອອກຈາກການເປັນພາຄີ ຂອງອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ໄດ້ ໂດຍຂຽນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫານາຍທະບຽນ.
2. ການຖອນຕົວດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ພາຍໃນ 1 ປີ ນັບແຕ່ມີທີ່ນາຍທະບຽນ ໄດ້ຮັບການແຈ້ງຂໍອອກ ຫຼື ອາດຊ້າກ່ວານີ້ກໍ່ໄດ້ ຕາມທີ່ໄດ້ສະເໜີ ໃນໃບແຈ້ງ ຂໍຖອນຕົວອອກ.

ມາດຕາ 40 - ເອກກະສານຕົ້ນສະບັບທີ່ແທ້ຈິງ

ເອກກະສານຕົ້ນສະບັບທີ່ແທ້ຈິງ ຂອງອະນຸສັນຍາ ໄດ້ເຮັດເປັນພາສາອາຣັບ, ຈີນ, ອັງກິດ, ຝະລັ່ງ, ລັດເຊຍ ແລະ ແອັດສະປາໂຍນ, ຊຶ່ງທັງໝົດ ມີຄຸນຄ່າເທົ່າທຽມກັນ ແລະໄດ້ເກັບມ້ຽນໄວ້ນຳເລຂາທິການໃຫຍ່ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

ໂດຍມີຜູ້ລົງນາມດັ່ງລຸ່ມນີ້ ເປັນສັກຂີພະຍານ ໄດ້ຮັບມອບອຳນາດຢ່າງເຕັມປຽມ ໃນການດຳເນີນການ ລົງນາມໃນອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.

ເຮັດທີ່ ມົງເຣອານ ໃນວັນທີ 29 ມັງກອນ 2000.

ເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍ I:

ຂໍ້ມູນທີ່ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງການ ພາຍໃຕ້ມາດຕາ 8, 10 ແລະ 13

- a) ຊື່ ທີ່ຢູ່ ແລະ ລາຍລະອຽດ ໃນການຕິດຕໍ່ຂອງຜູ້ສົ່ງອອກ.
- b) ຊື່ ທີ່ຢູ່ ແລະ ລາຍລະອຽດ ໃນການຕິດຕໍ່ຂອງຜູ້ນຳເຂົ້າ.
- c) ຊື່ ແລະ ປະເພດ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ແລະ ຈຳແນກລະດັບ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກ ການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຕາມປະເທດທີ່ສົ່ງອອກ, ຖ້າມີ.
- d) ວັນທີ ຄາດຄະເນ ຫຼື ວັນທີຈະມີການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມຊາຍແດນ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນ ແປງຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ ຖ້າມີ.
- e) ສະຖານະພາບ ທາງດ້ານ ອະນຸກົມວິຖານ ຊື່ທົ່ວໄປ ສະຖານທີ່ຮວບຮວມ ຫຼື ຈັດຫາ ແລະ ລັກ ສະນະ ຂອງສິ່ງທີ່ຮັບ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເປັນພໍ່ແມ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຄວາມປອດ ໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກ ໂນໂລຊີ.
- f) ສູນກາງຂອງຖິ່ນກຳເນີດ ແລະ ສູນກາງຂອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຂອງສິ່ງທີ່ຮັບ ຫຼື ສິ່ງ ທີ່ເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ຄຳອະທິບາຍ ລັກສະນະຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດດັ່ງກ່າວ ອາດ ດຳລົງຊີວິດ ຕໍ່ໄປ ຫຼື ແຜ່ພັນໄດ້.
- g) ສະຖານະພາບ ທາງດ້ານ ອະນຸກົມວິຖານ ຊື່ທົ່ວໄປ ສະຖານທີ່ຮວບຮວມ ຫຼື ຈັດຫາ ແລະ ລັກ ສະນະ ຂອງສິ່ງທີ່ໃຫ້ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ.
- h) ຄຳອະທິບາຍ ລັກສະນະ ຂອງ ນູເຄຼອິກອາຊິດ ຫຼື ການປັບປ່ຽນສິ່ງປ່ຽນແປງ ທີ່ນຳໃສ່ເຂົ້າໄປ, ເຕັກນິກທີ່ນຳໃຊ້ ແລະລັກສະນະທີ່ໄດ້ມາ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ.
- i) ການໃຊ້ປະໂຫຍດໂດຍເຈດຕະນາ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນ ທີ່ໄດ້ຈາກສິ່ງທີ່ມີຊີວິດດັ່ງກ່າວ ເຊັ່ນ: ຜະລິດຕະຜົນ ທີ່ມີຕົ້ນກຳເນີດ ຈາກ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ, ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍການ ປະສົມປະສານ ແນວໃໝ່ ທີ່ສາມາດກວດສອບ ວັດຖຸພັນ ທີ່ສາມາດເຮັດຊຳຊ້ອນໄດ້ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ໄດ້ ຈາກ ການນຳໃຊ້ ຊີວະ ເຕັກໂນໂລຊີ ສະໄໝໃໝ່.
- j) ປະລິມານ ຫຼື ບໍລິມາດ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ຈະມີ ການເຄື່ອນຍ້າຍ.
- k) ບົດລາຍງານ ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ທີ່ເຄີຍເຮັດມາກ່ອນ ແລະ ທີ່ມີຢູ່ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ມາດ ຕະຖານການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ຕາມເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍ III.
- l) ວິທີການແນະນຳກ່ຽວກັບການເບິ່ງແຍງ, ການເກັບມ້ຽນ, ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຢ່າງ ປອດໄພ ລວມທັງການຫຸ້ມຫໍ່ ການຕິດຊີ້, ການປະກອບເອກກະສານແນະນຳ ແລະ ຂະບວນ ການອື່ນໆໃນກໍລະນີສຸກເສີນ ທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ.

- m) ສະພາບການຄຸ້ມຄອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຕາມລະບຽບ ການພາຍໃນຂອງປະເທດທີ່ສົ່ງອອກເຊັ່ນ: ມີການຫ້າມສິ່ງທີ່ມີຊີວິດດັ່ງກ່າວ ໃນປະເທດທີ່ສົ່ງອອກ ຫຼື ບໍ່, ມີການກຳນົດລະບຽບການຄວບຄຸມ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດດັ່ງກ່າວ ຫຼືບໍ່, ໄດ້ມີການຕົກລົງໃນ ການນຳໃຊ້ ທົ່ວໄປ ຫຼື ບໍ່ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ ຖືກຫ້າມ ຫຼືບໍ່ ໃນປະເທດທີ່ສົ່ງອອກ ພ້ອມທັງບອກເຫດຜົນຂອງການຫ້າມດັ່ງກ່າວ.
- n) ຜົນທີ່ໄດ້ຮັບ ແລະ ເປົ້າໝາຍ ຂອງການແຈ້ງການ ໂດຍຜູ້ສົ່ງອອກໃດໆກໍຕາມທີ່ໄດ້ແຈ້ງຫາປະເທດອື່ນໆ ກ່ຽວກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ທີ່ຈະມີການເຄື່ອນຍ້າຍ.
- o) ຂໍ້ຄວາມທີ່ເປັນການຍິ້ງຢືນວ່າ ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ມີຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ.

ເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍ II:

**ຂ່າວສານທີ່ຕ້ອງການ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ເປັນອາຫານ ແລະ ບຸງແຕ່ງໂດຍກົງ
ພາຍໃຕ້ມາດຕາ 11**

- a) ຊີ້, ທີ່ຢູ່ ແລະ ລາຍລະອຽດ ໃນການຕິດຕໍ່ຂອງຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ ເພື່ອອໍອະນຸຍາດ ໃຊ້ປະໂຫຍດ ພາຍໃນປະເທດ.
- b) ຊີ້, ທີ່ຢູ່ ແລະ ລາຍລະອຽດ ໃນການຕິດຕໍ່ຂອງອົງກອນຮັບຜິດຊອບ ໃນການຕັດສິນໃຈ ອະນຸຍາດ.
- c) ຊີ້ ແລະ ປະເພດ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ.
- d) ຄຳອະທິບາຍໃນການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ, ເຕັກນິກທີ່ນຳໃຊ້ ແລະ ລັກ ສະນະ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ.
- e) ລັກສະນະທີ່ໂດດເດັ່ນໃດໜຶ່ງ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ.
- f) ສະຖານະພາບ ທາງດ້ານ ອະນຸກົມວິຖານ, ຊີ້ທົ່ວໄປ, ສະຖານທີ່ຮວບຮວມ ຫຼື ຈັດຫາ ແລະ ລັກ ສະນະ ຂອງສິ່ງທີ່ຮັບ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເປັນພໍ່ແມ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກ ໂນໂລຊີ.
- g) ສູນກາງຂອງຖິ່ນກຳເນີດ ແລະ ສູນກາງຂອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຂອງສິ່ງທີ່ຮັບ ຫຼື ສິ່ງທີ່ ເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ຄຳອະທິບາຍ ລັກສະນະຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດດັ່ງກ່າວ ອາດດຳລົງຊີວິດຕໍ່ໄປ ຫຼື ແຜ່ພັນໄດ້.
- h) ສະຖານະພາບ ທາງດ້ານ ອະນຸກົມວິຖານ, ຊີ້ທົ່ວໄປ, ສະຖານທີ່ຮວບຮວມ ຫຼື ຈັດຫາ ແລະ ລັກ ສະນະ ຂອງສິ່ງທີ່ໃຫ້ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ.
- i) ການໃຊ້ເປັນປະໂຫຍດ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ ທີ່ໄດ້ຮັບ ການເຫັນດີແລ້ວ.
- j) ບົດລາຍງານການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍ III.
- k) ວິທີການແນະນຳຕ່າງໆ ສຳລັບການເບິ່ງແຍງ ການເກັບມ້ຽນ ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຢ່າງປອດໄພ ລວມທັງການຫຸ້ມຫໍ່ ການຕິດຊີ້ ການປະກອບເອກກະສານແນະນຳ ແລະ ຂະບວນ ການອື່ນໆໃນກໍລະນີສຸກເສີນ ທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ.

ເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍ III: ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ພາຍໃຕ້ມາດຕາ 15

ຈຸດປະສົງ

1. ຈຸດປະສົງຂອງການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ, ພາຍໃຕ້ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້, ແມ່ນເພື່ອກຳນົດແລະຕີລາຄາ ຜົນກະທົບທາງລົບ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຕໍ່ ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ຊີວະນາໆພັນແບບຍືນຍົງ ໃນ ສະພາບເງື່ອນໄຂສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ.

ການນຳໃຊ້ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ

2. ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ມີຫຼາຍໆຈຸດປະສົງ ໃນນັ້ນອົງກອນຮັບຜິດຊອບ ຈະນຳໃຊ້ ເພື່ອເຮັດການ ຕົກລົງຢ່າງຖືກຕ້ອງ ກ່ຽວກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ.

ຫຼັກການລວມ

3. ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ຕ້ອງດຳເນີນແບບວິທະຍາສາດ, ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ຄຳ ເຫັນຂອງຊ່ຽວຊານ ແລະ ບົດແນະນຳທີ່ພັດທະນາໂດຍອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ.
4. ການຂາດຄວາມຮູ້ດ້ານວິທະຍາສາດ ຫຼື ການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ທາງດ້ານ ວິທະຍາສາດ ບໍ່ໝາຍເຖິງ ຄວາມສ່ຽງຫຼາຍ, ບໍ່ມີຄວາມສ່ຽງ ຫຼື ສ່ຽງໃນລະດັບທີ່ຮັບໄດ້.
5. ຄວາມສ່ຽງ ທີ່ຕິດພັນກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ ຫຼື ຜະລິດ ຕະພັນຂອງມັນ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນວັດຖຸພັນປຸງແຕ່ງ ທີ່ມີຕົ້ນກຳເນີດຈາກ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ, ລວມທັງການປະສົມໃໝ່ ຂອງວັດຖຸພັນທຸກຳ ທີ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ ຊີວະເຕັກໂນໂລຊີສະໄໝໃໝ່ ຈະໄດ້ນຳມາພິຈາລະນາ ໃນເງື່ອນໄຂຄວາມສ່ຽງ ຂອງສິ່ງທີ່ຮັບ ຫຼື ສິ່ງທີ່ໃຫ້ກຳເນີດ ບໍ່ໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຢູ່ໃນ ສະພາບແວດລ້ອມຮອງຮັບ ທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ.
6. ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ອາດດຳເນີນຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ, ຊຶ່ງຂ່າວສານທີ່ຈຳເປັນອາດປ່ຽນແປງຕາມ ແຕ່ກໍລະນີ ທາງດ້ານ ເນື້ອໃນ ແລະ ລະດັບຂອງລາຍລະອຽດ ໂດຍຂຶ້ນກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນ ແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ, ກ່ຽວຂ້ອງກັບການນຳໃຊ້ແບບຕັ້ງໃຈ ແລະ ສະພາບແວດ ລ້ອມຮອງຮັບ ທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ.

ວິທີການ

7. ຂະບວນການຂອງການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ອາດມີຄວາມຈຳເປັນ ໃນການຫາຂໍ້ມູນ ເພີ່ມເຕີມສະເພາະ ຂອງບາງຫົວເລື່ອງ, ຊຶ່ງອາດຖືກໄຈ້ແຍກ ແລະ ຮ້ອງຂໍໃນລະຫວ່າງຂະບວນການປະເມີນ ແລະ ຂະນະທີ່ຂໍ້ມູນ ຂອງຫົວເລື່ອງອື່ນໆອາດບໍ່ມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງໃນບາງກໍລະນີ
8. ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ຕ້ອງດຳເນີນຕາມຂັ້ນຕອນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:
 - a) ການກຳນົດລັກສະນະ ໃໝ່ຂອງຄຸນລັກສະນະພາຍໃນ ແລະ ຄຸນລັກສະນະພາຍນອກ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ ທີ່ອາດມີຜົນກະທົບອັນຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ຂັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳ ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ຮອງຮັບ ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ.
 - b) ການປະເມີນສະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ ຈາກຜົນກະທົບຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ, ໂດຍຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ ທາງດ້ານລະດັບ ແລະ ປະເພດ ທີ່ສະພາບແວດລ້ອມຮອງຮັບ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍ.
 - c) ການປະເມີນຜົນສະທ້ອນ ຈາກຜົນກະທົບທາງລົບທີ່ເກີດຂຶ້ນ.
 - d) ການຄາດຄະເນຄວາມສ່ຽງລວມ ຂອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ ທີ່ມີແລ້ວ ແມ່ນອີງໃສ່ການປະເມີນສະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ຜົນສະທ້ອນຂອງຜົນກະທົບທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ໄດ້ເກີດຂຶ້ນ.
 - e) ຄຳເຫັນແນະນຳກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງ ຕ້ອງບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າພໍຮັບໄດ້ ຫຼື ຄຸ້ມຄອງໄດ້ ແລະ ມີທັງການສະເໜີຍຸດທະສາດ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າຈຳເປັນ.
 - f) ຖ້າຫາກບໍ່ມີຄວາມແນ່ນອນ ກ່ຽວກັບລະດັບຄວາມສ່ຽງ ຫຼື ດ້ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ ໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງທີ່ເໝາະສົມ ຫຼື ກວດກາ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ຮອງຮັບ ຕ້ອງສະເໜີຂໍຂ່າວສານເພີ່ມ ໃນຫົວເລື່ອງສະເພາະ.

ຈຸດທີ່ຄວນພິຈາລະນາ

9. ມັນກໍ່ຂຶ້ນກັບແຕ່ລະກໍລະນີ, ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ແມ່ນຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງລາຍລະອຽດ ທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກນິກ ທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງກັບຄຸນລັກສະນະຕ່າງໆດັ່ງນີ້:
 - a) **ສິ່ງທີ່ຮັບ ຫຼື ສິ່ງທີ່ໃຫ້ກຳເນີດ:** ລັກສະນະຊີວະສາດ ຂອງສິ່ງທີ່ໃຫ້ກຳເນີດ ຫຼື ຂອງສິ່ງທີ່ຮັບ ລວມທັງຂ່າວສານກ່ຽວກັບສະພາບຂອງຊະນິດ, ຊື່ທົ່ວໄປ, ຕົ້ນກຳເນີດ, ສູນແຫຼ່ງກຳເນີດ, ສູນຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ແລະ ການອະທິບາຍກ່ຽວກັບທີ່ຢູ່ອາໄສ ທີ່ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດຄົງຕົວ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວໄດ້, ຖ້າຮູ້.
 - b) **ສິ່ງທີ່ໃຫ້ ຫຼື ສິ່ງຕ່າງໆ:** ສະພາບ ຂອງຊະນິດ ແລະ ຊື່ທົ່ວໄປ, ແຫຼ່ງທີ່ມາ ແລະ ລັກສະນະຊີວະສາດຂອງສິ່ງທີ່ໃຫ້ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

- c) **ຕົວນຳ:** ລັກສະນະຂອງຕົວນຳ, ລວມທັງເອກກະລັກຂອງມັນ. ຖ້າມີກໍ່ບອກ ແຫຼ່ງ ທີ່ມາ ແລະ ຕົ້ນກຳເນີດ ແລະ ພາຫະນະທີ່ມັນອາໄສ.
- d) **ການສະຫຼັບເຂົ້າ ຫຼື/ແລະ ລັກສະນະຂອງ ການປ່ຽນແປງ:** ລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ຂອງ ການສະຫຼັບເຂົ້າ ນູເກຼອິກອາຊິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງມັນ ແລະ ລັກສະນະຂອງການປ່ຽນແປງທີ່ນຳ ເຂົ້າ.
- e) **ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ:** ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນ ແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ ລັກສະນະຊີວະສາດ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ ແລະ ຂອງສິ່ງທີ່ຮັບສິ່ງ ທີ່ໃຫ້ກຳເນີດ.
- f) **ການພິສູດ ແລະ ການກຳນົດ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ:** ສະເໜີວິທີການພິສູດ ແລະ ການກຳນົດທີ່ມາ, ລັກສະນະສະເພາະ, ການຕອບຮັບ ແລະ ການເພິ່ງພາ.
- g) **ຂ່າວສານທີ່ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ຕັ້ງໃຈ:** ແຈ້ງຂ່າວສານກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ຕັ້ງໃຈ ຂອງສິ່ງທີ່ມີ ຊີວິດ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຄຸນລັກສະນະ ທາງດ້ານ ພັນທຸກຳ, ລວມທັງການນຳໃຊ້ໃໝ່ ຫຼື ປ່ຽນ ແປງ, ໂດຍສົມທຽບກັບສິ່ງທີ່ຮັບແລະສິ່ງທີ່ໃຫ້ກຳເນີດ ແລະ
- h) **ສິ່ງແວດລ້ອມຮອງຮັບ:** ແຈ້ງຂ່າວສານກ່ຽວກັບສະຖານທີ່, ລັກສະນະພູມສັນຖານ, ດິນຟ້າອາ ກາດ ແລະ ຊີວະສາດ ລວມທັງ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ ທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງ ແລະ ສູນແຫຼ່ງກຳເນີດ ຂອງສະພາບ ແວດລ້ອມທີ່ຮອງຮັບ.